

nedeljski Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 40 lir

TRST, nedelja 19. maja 1963

Leto XIX. - Št. 118 (5493)

Občni zbor Slov. prosvetne zveze

Delegati Slovenske prosvetne zveze s tržaškega ozemlja in delegati Prosvetne zveze na Goriškem so se jeseni leta 1961 sestali v Gorici na občnem zboru, ki je bil sklican prav z namenom, da združi v enotno organizacijo obe do tedaj samostojno delujoči zvezi. Potrebo po taki združitvi je narekovala okolnost, da živimo vsi v isti državi in da imajo vsi deli naše narodne skupnosti v Italiji iste probleme. Narekovalo ga je tudi prepričanje, da bomo v eni sami veliki zvezi z večjim uspehom reševali naloge, zaradi katerih obstajajo naše organizacije. In, ne nazadnje, narekovalo ga je želja, da bi po eni sami organizaciji pospeševali medsebojno spoznavanje.

Po tej združitvi se danes prvič ponovno sestanejo zastopniki naših društev. Prvič bodo lahko naši prosvetni delavci ocenili, kako se je obnesla združitve in kakšne pozitivne in negativne posledice je takratna odločitev prinesla.

Naravno, da je bila nova, združena Prosvetna zveza, kakor teritorialno področje zajema ozemlje od Došine preko Trsta, Gorice, Beneške Slovenije, a Rezije, postavljena tudi pred nekatere probleme čisto logičnega razvoja. SPZ je morala v pogled medsebojnih stikov najti nov način. V koliko se ji je to posrečilo ali ne, bo presodil današnji občni zbor.

Posebne prilike, v katerih deluje prosvetna organizacija narodne manjšine postavljajo tudi organizaciji težje in raznovrstnejše probleme, kot jih ima enaka organizacija večinskega naroda. Poleg tega pa nima za izvrševanje svojih nalog enakih ugodnih pogojev kot so oni večinskega naroda. Med te pogoje spadajo brez dvoma tudi denarna sredstva in vsi vemo, da tako SPZ, kakor tudi ostale slovenske kulturne ustanove, niso deležne s strani oblasti nikakršne podpore.

Naravno, da položaj narodne manjšine zahteva od njenih organizacij osnovno dolžnost, da se bori za sam obstoj te manjšine; da zavrača in po možnosti zavira asimilacijo. Zato mora krepiti zavest narodne pripadnosti. Narodna pripadnost pa se more utrditi le s prepričanjem, da imamo Slovenci svoj

jezik, svojo literaturo, svoje običaje in svoje kulturne dobrine. Dobrine, ki jih hočemo še dalje razvijati v miroljubnem sožitju z drugimi narodi in ob medsebojnem spoštovanju. Dobrine, s katerimi hočemo dati naš, samobiten prispevek k skupni veličastni kulturni zgradbi civiliziranih narodov.

Zato ne bo nikoli dovolj poudarjena važnost prosvetnega in kulturnega življenja za narodni obstoj naše manjšine. In, naravno, velik pomen, ki ga za kulturno življenje imajo naše prosvetne organizacije ter raznovrstne kulturne in umetniške ustanove. In nikoli ne bomo dovolj podprli, tako materialno kot moralno, teh organizacij v njihovem delu, ki je za naš nadaljnji obstoj tako bistvenega pomena.

Danes se večkrat slišijo pritožbe, da je premalo zanimanja za prosvetno delo. Nanašajo se v glavnem na preveč pičlo število aktivnih prosvetarjev, dramskih amaterjev, zborovskih pevcev in podobno. Na drugi strani pa nam obisk naših kulturnih prirediteljev kaže, da je med našimi ljudmi za vsako prireditev veliko zanimanja. Napolnjene dvorane so pač precej zgovoren dokaz. Verjetno je lažnejši način življenja, ki ga prinaša napredek tehnike, krivi, da je danes manj zanimanja za aktivno prosvetno delo. Razvoj je prinesel tako velikansko izbiro *hobbyjev*, da se danes odloči za prosvetni *hobby* mnogo manjši odstotek ljudi. Kar pa še ne pomeni, da je naš človek postal brezbrizen za našo kulturo. Dobro obiskane prireditve govore dovolj jasno. In še bolj jasno pritožbe, da je marsikje kulturnih prireditev tako malo... Današnja publika zahteva le časa ter razmeram primernejše oblike in način dela. Gotovo tudi kvaliteto. Ni res, da si želijo malo vrednega kiča.

Ko se danes naši prosvetni delavci sestajajo na svojem občnem zboru, želimo, da bi probleme sodobnega prosvetnega dela temeljito obravnavali in prišli do koristnih in uspešnih zaključkov. Želimo jim, da bi pri svojih sklepih imeli srečno roko in da bi njihove odločitve koristno vplivale na naš bodoči kulturni razvoj.

PRIZOR IZ NAJNOVEJŠE USPELE DRAME JOSIPA TAVCARJA «V HONOLULU», KI JO BO SLOVENSKO GLEDALISCE PONOVILO PRVIČ DANES NA KONTOVELU OB 20. URI

TRETI DAN VLADNE KRIZE V ITALIJI

Segni je nadaljeval posvetovanja o novi vladi Živahna razprava o Nennijevem poročilu v CK PSI

Saragat je v poročilu na zasedanju CK PSDI predlagal tristrankarsko vlado levega centra ob zunanji podpori PSI, ki naj ji KD določi predsednika «Avanti!» kritizira Morovo poročilo, ker ne vsebuje programskih točk

RIM, 18. — V nadaljevanju posvetovanj za rešitev vladne krize je predsednik republike Segni sprejel danes najprej poročilo predsednika poslanskega zbora Leoneja, za njima pa razporedila in Ruinija. Vsi štiri so novinarjem izjavili, da o svojih razgovorih s poglavarjem države ne morejo ničesar povedati. Kot zadnji je bil danes pri Segniju — ki bo posvetovanja nadaljeval v ponedeljek — Saragat v poročilu vsivega predsednika zakonodajne skupščine. Novinarjem je povedal, da se bo vnovič vrnil na kvirinal v svojstvu političnega tajnika PSDI in da že sedaj lahko reče, da je Segniju povedal svoje mnenje, ki je tudi mnenje vodstva njegove stranke, in sicer, da je moč sestaviti danes samo vlado, levega centra, zakaj vrnitev na centristem ni več mogoča, vlada pa mora predsedovati človek, ki ima živ občutek za nevarnost, ki lahko danes nastane v državi za demokracijo, a izbere prepričano krščanski demokrati in seveda predsedniku republike; vlada pa naj sestavljajo predstavniki dosedanjih treh strank ob zunanji podpori socialistov; vladni program mora biti širok socialni program, ki naj sloni na veli-

kih reformah, na katerih je zainteresiran delavski razred; socialna varnost. Ta program je obširno obrazložil Saragat v svojem poročilu n. današnjem zasedanju CK PSDI, pri čemer je ponovil že znana stališča glede zunanje politike in poudaril, da PSDI pristaja na večstransko atomsko oborožitev atlantskega pakta, kar nasprotuje povečanju števila atomskih sil. Nato je omenil, da spada v ta okvir tudi: pomiritev, razgovori za prekinitve atomskih poskusov, splošna razorožitev in prijateljstvo z nerazvitimi deželami, vstop Anglije v EST, podpora borbe proti novemu nacizmu v Zahodni Nemčiji, izpopolnitev borbe za evropsko enotnost. Ko je obravnaval formulo bodoče vlade, pa je še dodal, da se mu zdi, da se tudi PSI strinja z njegovim predlogom. Za glasove PSI je dejal, da bi jih bilo več, če bi bila stranka obolj tekoča v polemiki in v napredovanju v smeri demokracije. Za volilni uspeh KPI

pa je našel tri vzroke: odvzem maksimalističnih glasov od PSI, oslabilitev demokracije in napake političnega vodstva v okviru večine levega centra. Napredovanje komunistov po Saragatovem mnenju ustvarja nove probleme za to večino in dokazuje neučinkovitost alternativ z zoperstavljanjem komunistom te ali one stranke, ker je sedina učinkovita alternativa skupnost vseh socialno naprednih demokratičnih sil. Za napredovanje socialdemokratov na volitvah pa je Saragat dejal, da je to edina pozitivna politična možnost, medtem ko je liberalni uspeh le «Pirova zmaga». Izguba KD pa kaže na snujnost preosnovne stranke. — Po Saragatovem poročilu se je začela razprava, ki se bo nadaljevala tudi jutri.

V razpravi o Nennijevem poročilu na večeršnjem zasedanju PSI so danes govorili: avtonomisti Giolitti, Lelio Basso, avtonomisti Giolitti, Boni in Curatolo, levičarja Libertini, Valori in drugi. Basso je dejal, da Nennijevemu poročilu primanjkuje avtoritativnosti, da je PSI s svojim zadržanjem dajala vsem, kot da bi bila solidarna z vsim voditelji levega centra, tako da je KPI navezava postala edina stranka, ki lahko nadomesti KD. Poudaril je nato, da se v Italiji ne more voditi demokratska borba z izolacijo KPI, kar pa nikakor ne pomeni povratka na frontizem, kajti vsaka taka borba zahteva sodelovanje socialistov, komunistov in katolikov. «Novi levi center je možen ne samo na podlagi naprednejšega in bolj zajamčenega programa, temveč predvsem, če bo imela PSI resničen občutek za stvar; to pa pomeni, da je levi center lahko samo etični kompromis, ki se vključuje v strategijo, ki mora ostati alternativna in ki ne trpi odstopanja od tistega, kar je nujno potrebno za politično alternativno.»

Avtonomisti Giolitti je dejal, da je premik volivcev v levo pozitiven za levi center, katerega program je večina volivcev vzela zelo resno. Na političnem planu pa mora PSI dokazati, da je moč z demokratično metodo doseči cilje oblasti in blaginje za delavski razred. Politika levega centra ima smisel samo, če sloni na obširnem dolgoročnem programu, ki vsebuje reformno strukturo in ki je del načrtno politike, PSI je pred izbiro: ali lojalno in odgovorno sodelovanje za izvajanje dolocenega programa ali pa prehod v opozicijo z namenom, da se ustvari nova večina s sodelovanjem PSI, večina, ki bo sposobna tak program uresničiti.

Levičarski prvak Valori je najbolj kritiziral Nennijev poročilo v tistem delu, kjer govori o atlantski lojalnosti, socialistični enotnosti, funkciji socialistov OGLI s ciljem notranje politike, protikomunistični borbi v delavskem razredu itd. Po Valorijevem mnenju je levi center doživel poraz in glavni odboj KD je poudaril predvsem antikomunizem pa se zato mora PSI upreti. Mirovim naklani in odločno povedati, da antikomunizem nasprotuje. Kongres PSI mora ponovno ustvariti stranki okvir osnovne perspektive in ji določiti funkcije obnove italijanske družbe, ki pa ne more biti žrtvovana perspektivi levega centra.

Jutrišnja številka glasila PSI «Avanti!» v uvodniku glavnega urednika komentira Morovo poročilo na zasedanju glavnega odbora KD in pravi med drugim, da Moro ni socialistom dostigil ultimata, toda še nič ni določeno, saj je daslej glede poročila (Nadaljevanje na 2. strani)

Pred novo vlado

Glavni dogodek tedna je bil brez dvoma odstop Fanfanijeve vlade, ki sicer po ustavi — kot mnogi ugotavljajo — ni bil nujen, toda že ob razpustu parlamenta v začetku letošnjega leta napovedan. Ni bil pa nujen tudi zaradi tega, ker so volilni izidi pokazali, da so si stranke levega centra pridobile nekoliko šibkejšo večino pa še vedno skoraj 60-odstotno večino glasov. Zato bi Fanfanijeva vlada levega centra lahko nadaljevala s svojim programom in bi do njene ostavke prišlo le tedaj, ko bi se tri stranke, ki so že v vladi sodelovale, dogovorile s socialisti za njihov vstop v vlado. Tak potek in razvoj povoljnega položaja bi bil tem bolj mogoč, ker celo sam Nenni zavrača trditve, da je treba čakati sklepe juljskega kongresa njegove stranke ker o posrednem ali neposrednem (kot doslej) sodelovanju socialistov lahko odločata vodstvo ali centralni komitei PSI.

Zakaj se je zgodilo drugače? Predvsem zato, ker sam Fanfani smatra, da je nujno iznajti dosedanje ustavno prakso, zlasti pa zato, ker zahteva najmočnejša struja — dorotejska — krščanske demokracije in z njo vred tudi socialdemokratski voditelj Saragat, naj predsedstvo vlade prevzame namesto Fanfanija politični tajnik KD Moro. Kaže, da dorotejci nečesto več Fanfanija, ker je preveč popuščal socialistom in zato zašel preveč na levo. Zelo značilno je, da se z njimi v glavnem strinja velik del tako imenovane ekonomske desnice, ki se je že polotolžil z dejstvom, da pač drugačna vlada od levega centra ni mogoča in če je tako, potem naj bi bila čim bolj vlada centra in čim manj vlada levega centra, ko že desni center ali zgolj stari center ni več mogoč. Če je dorotejsko stališče kolikor bolj logično — kot je logično stališče omenjene desnice — se zdi nelegitimno stališče Saragata. In vendar ima tudi on svoje razloge za to. Upati je, da jih bo jasno obrazložil na zasedanju centralnega komiteja svoje stranke, ki traja prav ko pišemo te vrstice. Dobri poznavalci saragatovske politike trdijo, da je vmes pravzaprav njegova bojazen, ki je v bistvu ista kot dorotejska: tudi on se boji namreč Fanfanijeve preveč na levo usmerjene politike. Kaj takega pa si socialdemokratski voditelj od demokristjanskega ne more in ne sme dovoliti. Toda po drugi strani Saragat zatrjuje — in v tem je tisto socialdemokratsko protislovje ki ponovno prihaja na dan — da pristaja na programsko točko KPI, pri čemer mu daje prav tudi Nenni. In zato je tem bolj značilno, da niti Nenni niti ne zahtevata Fanfanijeve glave, ki seveda ne pomeni sa-

mo glave, ki naj bi bila predvsem kriva demokristjanskega volilnega poraza, temveč pomeni spremembo določene politike.

In prav sprememba na slabše dosedanje politike levega centra, ki svojega programa v precejšnji meri ni izpolnila, je trenutno glavna nevarnost in hkrati težava za sestavo nove vlade. Okrog tega vprašanja se je dejansko vrtilo tako poročilo Moro na petkovem zasedanju glavnega odbora KD, o katerem se je včeraj diskusija nadaljevala.

Kaj je povedal Moro in kaj je glavni odbor, ki je njegovo poročilo odobril, sklenil? Odgovor je kratak: sklenil je nadaljevati s politično linijo, ki jo je sprejel neapeljski demokristjanski kongres, t. j. s politiko levega centra ob močnem poudarku nujnosti okrepitev borbe proti komunistu, ki je pridobil nad en milijon glasov od leta 1958 oziroma 400 tisoč (kot je izračunal Moro) od zadnjih upravnih volitev in ki so odstotek svojih glasov dvignili od 19 leta 1946 na 25,3 letos. Razumljivo je, da je Moro štiri dobre petine svojega poročila posvetil prav temu uspehu KPI in neuspehu ali porazu — kot ga je sam imenoval — krščanske demokracije.

Kje so razlogi demokristjanskega poraza in komunističnega napredovanja? Moro je v odgovor na to vprašanje v glavnem dejal, da volivci «ni» so razumeli osnovne in nenaдомestljive funkcije krščanske demokracije, komunisti pa so izkoristili spremembo starega socialnega ravnotežja, ki je nastal zaradi naglega razvoja države. Zdi se, da je s tem priznal hkrati nemogoč in nesposoben še vedno največje in najmočnejše stranke v državi. Hkrati pa je celo s pretiranim poudarjanjem svojega poraza pokazal odločno voljo, da se nazadovanje ustani: predvsem v okrepljeno protikomunistično borbo in s konstruktivno zadovoljivijo zahtevo, ki jih postavlja socialna realnost v prevaranju, ki je hkrati tudi nova.

To so seveda le besede, ki morajo najti svoje mesto v končnem programu, o katerem pa Moro še ni govoril. Prav to pa je v veliki meri storil Nenni in svojem poročilu. Sicer ni povedal bistveno nič novega, vendar je v očeh v zunanje-političnem delu programa velik poudarek, da vključitev Italije v atlantskem zavezništvu ni v diskusiji ob istočasni večji vključitvi njenih pobud v politiko miroljubne koekzistence in vsega kar v to politiko spada. Seveda tudi ta po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

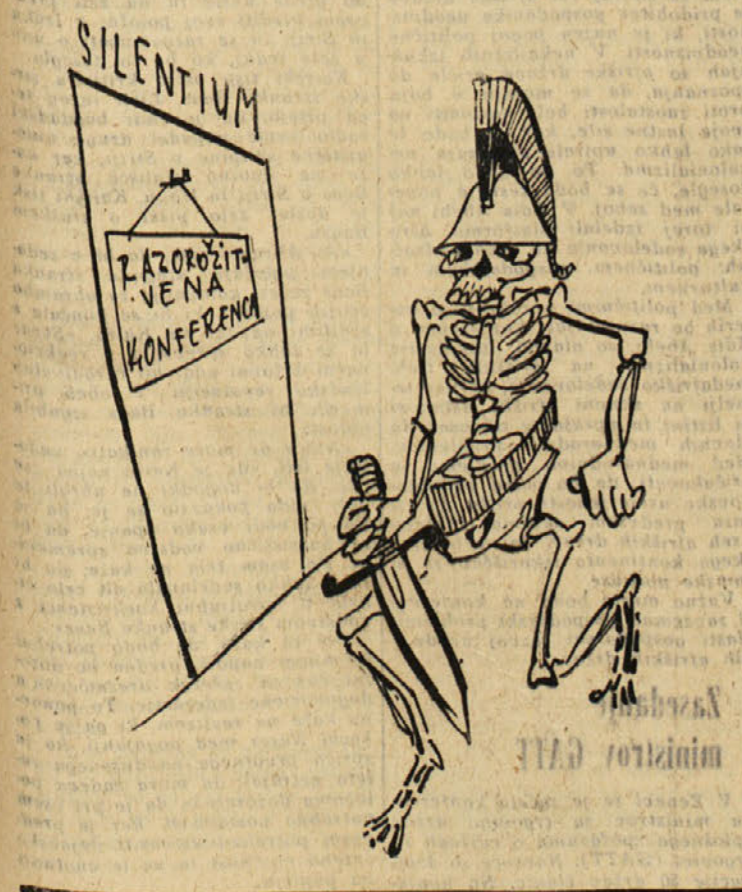
DANES

Kot kaže tretji dan vladne krize v Italiji, se njeno reševanje razvija normalno, saj je poteklo zasedanje glavnega odbora krščanske demokracije brez hujskih sporov in spopadov in tudi polemika s socialisti se ni razvila, kar velja tudi za socialdemokrate. Dejstvo pa je, da so doslej le socialisti in socialdemokrati obrazložili svoje programe za novo vlado, medtem ko — kot ugotavlja pravilno glasila PSI — se voditelj KD vprašanja programa dejansko sploh ni dotaknil. In prav to je glavno ter hkrati najbolj težavno vprašanje.

Danes bo ves svetovni tisk s poudarkom objavil vsebino poročila generalnega tajnika ZKJ maršala Tita na plenarnem zasedanju CK ZKJ v Beogradu o mednarodnem položaju in o stališču ZKJ do mednarodnega delavskega gibanja. Tisto je v svojem poročilu ponovno še bolj ostro obsodil politiko kitajskih voditeljev in jasno uredil odnos ZKJ do KP Sovjetske zveze ter komunističnih partij ostalih socialističnih držav ter mednarodnega delavskega gibanja in poudaril potrebo po nadaljnjem izboljšanju teh odnosov, brez opustitve neodvisne zunanje politike SFRI.

Ostali mednarodni dogodki pa je najvažnejši činak sovjetskega admirala Gorčikova, ki poudarja, da se bo sovjetsko ladje posluzilo svojih zakonitih pravic na podlagi haške konvencije, ki prevideva uničenje piratskih ladij in zajetja njihovih posad, da se postavlja pred sodišče. Članek je sovjetsko opozorilo ameriškem Pentagonu, ki je sklenil opremiti trgovske ladje atlantskih držav z izstrleki «Polaris». «Zaradi tega bi moral ameriški avanturisti razmisлити o posledicah, ki bi jih imelo uresničenje njihovih načrtov, piše sovjetski admiral in dodaja: «Sovjetske oborožene sile budno spremljajo napadane priprave Pentagona in njegovih zavetnikov in so pripravljene zadeti napadalca vsak trenutek smrti udarec z vso silo svojih jedrskih izstrlekov.»

Potihoma, da se ne zbudijo...

Ob 20-letnici vstaje in kapitulacije Italije Z uporno, dvignjeno glavo...

V NOČI OD 18. NA 19. DECEMBER 1943

Junaška diverzantska akcija na rudnik svinca in cinka v Rajblju

Tvegana 53-urna pot skupine prostovoljcev 3. bataljona 2. soške brigade čez zasneženi Mangart do Rajblja

Dne 16. decembra 1943 je skupina prostovoljcev iz vrst 3. bataljona 2. soške (kasneje 18. brigade «Bazoviške») odšla na dolgo in tvegano pot preko Mangarta v Rajbelj, kjer je minirala rudnik svinca in cinka. S tem je prizadejala veliko škodo nemški oboroževalni industriji, ki sta ji bili ti dve kovini močno potrebni.

Naporna pot čez zasnežene in poledenele mangartske stene je zahtevala tudi primerno opremo in obutev udeležencev akcije. To so priskrbele terenske organizacije bovskega okraja. Potrebno razstrelivo so dobili iz min, ostalih po I. svetovni vojni. Razdelili so ga v vreče, težke po 20 kg.

Skupina je bila razdeljena na štiri ekipe, katerih vsaka je dosegla svoje naloge. Prva, ki je štela 12 partizanov, poveljeval na nj je četni komandir Silvo Gianfrate-Srečko, naj bi minirala separacijo in električno centralo. Druga ekipa s šestimi partizani pod vodstvom četnega komisarja Feliksa Zorca-Bovčana naj bi uničila jez za zbiranje vode ter žičnico za dovod rude. Tretja ekipa pod vodstvom četnega komandirja Ivana Likarja-Sočana naj bi zažgala rudniško žago ter minirala stolpe voda visoke napetosti. Stela je tri partizane. Četrto ekipo je vodil referent za propagando 3. bataljona brigade tovariš Danilo Komac-Brdavs. Stela je tri partizane. Ta ekipa je imela nalogo popisati Rajbelj z gesti in razstrelitve letake.

Stab bataljona je napravil podoben načrt pohoda. Pri tem je izkoristil podatke, ki so jih partizanom predložili rudarji, pristajali osvobodilne fronte ter antifašisti italijanske narodnosti. V noči med 16. in 17. decembrom se partizani prehodili pot med bataljonskim taborniškim na pastirski planini Za krajem (kota 1200), severno od vasi Držnja in Kumičevod (kota 806), vzhodno od vasi Čezotca. Zvečer izstopa dne so žičnice most v Čezotci, skozi Kal in Kortinico, ob desnem bregu reke Kortinice, čez Ingoro (kota 1032) v Log pod Mangartom, kjer so počivali dve uri. Vsak partizan je dobil za popotnico približno pol kilograma telečje pečenke, nekaj sira in kruha. Hrano je pripravil terenski odbor OF v vasi.

Točno opolnoč med 17. in 18. decembrom so partizani odšli dalje mimo vasi Strmec na Planjo (kota 1553) in na Vraško Skrb (kota 1799). Ta pohod je bil hudo naporen. Pot je držala po slabih stezah, bila je strma in še polni nevarna. Mraza je bilo nad 20 stopinj, pihal je strupen veter in sprotil zametali sledi s snegom. Čeprav skoraj sami domačini, nekdanji rajbeljski rudarji, so morali partizani uporabljati kompas. Udiralo se jim je skozi sneg v ruševje. Tisti, ki so gajali prvi, so se morali pogosto menjavati. Posebno hudo je bilo na grebenu, kjer je tulila burja. Ko so se spuščali, jih je vzel s seboj plaz. Pa ni bilo hudega. Samo sneg so si morali otresti izza vratov in zepov. Blizu Vraške Skrbi so eno uro počivali. Zakurili so tuji ogenj ter pogreli zmrznjeno meso in kruh.

Slede okoli 16. ure je utrjena kolona prispela do rajbeljske lovske koč, kjer je bilo zborna mesto za akcijo. Tam so se tudi dogovorili, da se akcija prične točno ob 22. uri tistega dne, to je 18. decembra 1943. Vsaka skupina je dobila tudi vodnika, domaćega partizana.

Počitek je bil kratek, trajal je komaj tri ure in pol. Je bilo treba naprej. Nekako okoli 21. ure so partizani zagledali rajbeljske luči. Že pred tem se je iz skupine oddvojila ekipa, ki je bila namenjena minirati jez in žičnico. Jez je bil namreč kilometer do dva izven mesta. Dostop v mesto je bil težaven. Partizani so morali čez cesto in Jezerski potok. Ulice so bile osvetljene, po njih so hodile nemške in italijanske patrulje. Zato so izbrali pot po stranskih ulicah.

gledali začuden obraz karabinerja, ki je zijal v partizane. Ko so mu vneli, naj se vda. Je izginil. Partizani so se takoj spomnili, da je morda odšel telefonirat. Torej za njim... Kmalu so ga ujeli in razoržili, nato pa še drugega. Prva dva ujetnika so že spravili v kot. Zdalj sta dobila družico. Strahoma so vsi štirje gledali v partizane, kako razmeščajo ob strojih vreče, iz katere so širile črne žgavne vrvice. Instrumente so začeli uničevati z ročnimi bombami. Nato slab blesk vžgalice ob močni električni svetlobi... Nekaj skokov, potem pa hitro ven. Komaj so bili čez vodo, je strahovito zagrmelo. Ves Rajbelj je bil v hipu v neprodni temi in tihini. Nenadoma je iz elektrarne bruhnil velik plamen. Vnelo se je olje v transformatorjih. Tako sta bili uničeni električna centrala in separacija. Miniranje jezu ni popolnoma uspelo, ker je bilo za to na razpolago premalo razstreliva. Pri vrnitvi si je Feliks Zorca-Bovčan zlomil nogo in so ga morali nositi.

Sočanova skupina je skušala požgati žago in skladišče gradbenega materiala. Ključa, ki bi ga morali najti na dogovorjenem mestu, ni bilo. Zato so zamudili precej časa z iskanjem. Ko ga kljub temu niso našli, so vrata razbili. Razbijanje je opozorilo stražarje, da se nekaj dogaja. Ujeli so ju, tedaj pa je prišel pogledat k žagi tudi nemški vojak. Tudi tega so ujeli žive. Tedaj je že zadonela prva eksplozija. Hitro so polili les z bencinom in ga zažgali z dvema bombama. Tedaj sta prišla k žagi dva nova sovražna vojaka. Odgnali so ju s streljanjem. Nove eksplozije. Zasišali so glas na nemška povelja. Treba je bilo ločiti na zborna mesto pri osamljeni hiši zunaj mesta. Za ga ni pogorela, ker se ogenj ni razgorjel in so ga stražarji kmalu uspeli zadušiti. Kljub temu pa žaga nekaj časa ni obratovala.

Tudi ekipa propagandistov ni imela lahkega dela, a je le napisala nad 300 gesel. Na nekaj hiš so naslikali Titovo sliko. V neposredni bližini nemškega poveljstva in občine so napisali gesla o NOB, o Jugoslaviji in zavezanstvu v skupnem boju proti fašizmu.

Opolnoč med 18. in 19. decembrom so bile že vse ekipe na zbornem mestu, le ekipe, ki je razstrelila jez, se ni bilo. Mnogi trdijo, da so slišali pri jezju eksplozijo. Torej je bila akcija opravljena, ekipe pa še niso. Nestrpo so jih pričakovali skoraj celo uro, preden so prišli. Komisarja z zlomljenogo nogo so pustili pri zanesljivih ljudeh v predmestju Rajblja. Ko je skupina prišla na zborna mesto, je vodstvo začelo razpravljati, ali je prav, da so ga pustili v mestu. Nazadnje je bilo sklenjeno,

naj ostane komisar kar tam, ker so najbrž Nemci že prišli do jezja in zato mora vsa skupina kar najhitreje prekorati Mangartsko sedlo. Pač pa so se dogovorili, naj za Bovčana poskrbe terenske organizacije.

Proti drugi uri po polnoči je skupina odšla proti Mangartu. Sele ob osmih zjutraj je skupina prvič dlje počivala. Ko so se udeleženci akcije naslednji dan, to je 20. decembra po polnoči, vrnili v bataljon, so jih tam srečano sprejeli. Bataljon je namreč že poprej zvedel za uspešno akcijo v Rajblju.

Pomen akcije je bil velik. Takrat je bilo v rudniku zaposlenih blizu 1600 delavcev in uslužbencev. Rudnik zaradi akcije ni obratoval več kot tri mesece, zato pa je obratoval z manjšo zmogljivostjo. Skoda je bila ocenjena na 100 milijonov lir, in sicer samo za obnovo strojev. Skoda, ki je nastala zaradi zastoja proizvodnje, je bila mnogo večja.

Pohod partizanskih prostovoljcev do Rajblja in nazaj čez zasneženi Mangart je pomenil vsak človeški vzdržljivosti. Partizani so bili na poti 53 ur. V tem času so hodili 4 noči — partizani so voheli 39 ur, le 14 ur so spali ali počivali. V tem času so partizani premagali navzgor 4100 metrov višinske razlike, navzdol pa 4300 metrov. S seboj so nosili 140 kg razstreliva ter 46 kg hrane in orožja.

Kljub hudemu mrazu so samo enemu partizanu zmrznili prsti na nogah. V akciji so ujeli tri karabinjerje in enega nemškega vojaka. Vse štiri so razoržili in kasneje spustili. Akcija je imela tudi politični pomen, saj je zanikala nemško laž, da je partizansko gibanje v Posočju in Nadizju uničeno.

Čeprav so partizani z dejanjem dokazali svoj humanizem, ko so izpustili ujetnike, so Nemci nekaj dni kasneje razvalili čisto drugače. Tretji dan po akciji so ujeli četnega komisarja Bovčana, poveljnika ekipe, ki je minirala jez, izdala ga je nekaj ženska iz Rajblja. Ustrelili so

zveženi Mangart je pomenil vsak človeški vzdržljivosti. Partizani so bili na poti 53 ur. V tem času so hodili 4 noči — partizani so voheli 39 ur, le 14 ur so spali ali počivali. V tem času so partizani premagali navzgor 4100 metrov višinske razlike, navzdol pa 4300 metrov. S seboj so nosili 140 kg razstreliva ter 46 kg hrane in orožja.

Kljub hudemu mrazu so samo enemu partizanu zmrznili prsti na nogah. V akciji so ujeli tri karabinjerje in enega nemškega vojaka. Vse štiri so razoržili in kasneje spustili. Akcija je imela tudi politični pomen, saj je zanikala nemško laž, da je partizansko gibanje v Posočju in Nadizju uničeno.

Čeprav so partizani z dejanjem dokazali svoj humanizem, ko so izpustili ujetnike, so Nemci nekaj dni kasneje razvalili čisto drugače. Tretji dan po akciji so ujeli četnega komisarja Bovčana, poveljnika ekipe, ki je minirala jez, izdala ga je nekaj ženska iz Rajblja. Ustrelili so

zveženi Mangart je pomenil vsak človeški vzdržljivosti. Partizani so bili na poti 53 ur. V tem času so hodili 4 noči — partizani so voheli 39 ur, le 14 ur so spali ali počivali. V tem času so partizani premagali navzgor 4100 metrov višinske razlike, navzdol pa 4300 metrov. S seboj so nosili 140 kg razstreliva ter 46 kg hrane in orožja.

Kljub hudemu mrazu so samo enemu partizanu zmrznili prsti na nogah. V akciji so ujeli tri karabinjerje in enega nemškega vojaka. Vse štiri so razoržili in kasneje spustili. Akcija je imela tudi politični pomen, saj je zanikala nemško laž, da je partizansko gibanje v Posočju in Nadizju uničeno.

Čeprav so partizani z dejanjem dokazali svoj humanizem, ko so izpustili ujetnike, so Nemci nekaj dni kasneje razvalili čisto drugače. Tretji dan po akciji so ujeli četnega komisarja Bovčana, poveljnika ekipe, ki je minirala jez, izdala ga je nekaj ženska iz Rajblja. Ustrelili so

Franc Črnogelj - Zorko, komisar Brisko-beneškega odreda

ga v Trbižu. Pred ustrelitvijo si je moral z zlomljeno nogo koptati lastni grob. Pri tem je zaradi hude noče trpel.

Zaradi akcije na rajbeljski rudnik so Nemci 22. decembra 1943 izvedli z večjimi silami ofenzivni sunek proti Bovškemu. Pri tem so doživeli 25. decembra v dolini Lepene hud poraz, ki jim ga je prizadejal 3. bataljon 2. soške brigade.

Franc Črnogelj-Zorko

IZ DELOVANJA PARTIZANSKIH TEHNIK

Kako smo tiskali «Zdravljico»

Prvi izvod so poslali Titu

OKTOBRSKO sonce so prekrili oblaki. Prišlo je pršet, lahno, a stanovitno. Od vsepovsod je pritekala voda, se prelivala preko previsov in skal in drvela po grapah in kotanjah proti sunčji Zali. V grapah onstran Podgrivarja je pod zemljo, kamor smo se vselili v septembru, enakomerno tekli tiskarski stroji.

Čal zemljo. In nekega večera — na srečo smo bili vsi pri večerji — se je nad tiskarno premaknil plaz in jo v strahovitem trščem uničil.

Porti, vendar polni nezoljive volje, smo kopali v blatu, da rešimo dragoceno stroj, črke, papir, kar smo našli, smo skrbno očistili in naskrivaj prenesli v grapo pod Spanovo kmetijo. In v tem času, ko se je TRILOF izmotaval iz svoje nesreče, je dozorevala misel, da natisnemo «Zdravljico» kar se da lepo.

OPOMBE: Tehnika TRILOF je pričela delati po zaslugi Edija Bregarja-Donca ob tretji obletnici OF. Po tej obletnici je tiskarna dobila svoje ime (TRILOF). Septembra 1944 se je preselila iz Ločnice pri Medvodah v Davčo. Ob preselitvi je nalezela kolona pri prehodu ceste v Poljanski dolini na motorizirano nemško kolono. Padlo je osem tovarišev. Tiskarna je bila v dobrih 14 dneh s pomočjo tehnikov iz Primorske obnovljena. Vendar je v oktobru doletela TRILOF nova nesreča, ki je omenjena v spisu. Zasul jo je plaz.

Ko smo se ob večerih našli pri Spanovi mami, pri Podgrivarjevih ali na Zbontu, pri Suštarjevih, pri Jemcu ali drugod, so bila nasa srca polna obetov in pričakovanj. Kako je tedaj zvenela pesem: «Svoboda, svoboda zlata, skoraj boš tu!»... Peli smo, recitirali, govorili in poslušali. Takrat — in to je bil čas stoletnice Prešernove «Zdravljice», — je dobila ta pesem vse globlji pomen. Osvobodilno smo jo z vsem srcem in razumom. ... Žive naj vsi narodi! Dolgotrajni dež je razme-

Idejo sta sprožila Viher in Janez iz Pokrajinske tehnike. Ob praznovanju 100-letnice «Zdravljice» je izrezljali tovariš Viher čudovito vinjeto. Ob ogledovanju njegovega dela smo pričeli razmišljati o tem. Vsi smo bili navdušeni. Ko sem se vrnil v tiskarno, so se navdušili tudi vsi drugi. Prišli smo iskati primeren papir. To ni bila lahka stvar. Tada Rajko, ekonom iz Pokrajinske tehnike, je «izvrtal» tudi nemogoče. Viher in Janez sta se povsem poglabila v izdelavo linorezov. In ko je bilo vse pripravljeno, smo pričeli. Noč in dan je tekla stroj. Ob njem so se izmenjavali Miro, Miloš, Janez, Slavko, Radovan, Francka, Nuša in Darinka, Ivanka in Samo. Štiri ure dela, tri ure počitka na pogradu nad strojem. Ko je bila zadnja stran natisnjena, zadnja stran znesena in zadnja kletka povezana, smo bili ponosni.

Povsem razumljivo — prvo «Zdravljico» smo poslali tovarišu Titu. Izbrali smo jo med najlepšimi, ji dali številko 1, jo skrbno zavili in oddali kurirju.

Potem smo se šele oddahnili. Vzel sem nekaj «Zdravljic» in šel na pot. Spustil sem se v dolino do zapuščenega mlina ob Zali. Stopil sem skoznj in nato v rake, po katerih je tekla voda. Od tod pa po mnogih ozkih brveh iz desek in pod preživih izsekanih steza do Pokrajinske tehnike. Bodin in vsi ostali so «Zdravljico» kar pohvalili. Veseli so je bili tudi na Pokrajinskem komiteju KPS za Gorensko, zlasti tovariša Krmelj in Osoinik.

Ko sem se proti večeru vrnil v Trilof, smo bili še posebno veseli lonca zaseke, ki smo ga za nagrado prejeli pri Pokrajinskem komiteju OF.

Pravijo, da je «Zdravljica» med najlepšimi partizanskimi tiskimi Morda. Eno pa je gotovo: da je «Zdravljica» med najlepšimi in najpomembnejšimi stvaritvami. Odpirala in kazala nam je pota bodočnosti, klicala na boj in nas oboroževala v boju za tlo bodočnosti. To je bila ljubezen do svobodne domovine. Ta ljubezen je najlepša in zato je tudi partizanska «Zdravljica» najlepša.

Po sledovih osvobodilne borbe v mariborskem okraju

MILAN ŽEVART

PARTIZANSKA LITERATURA

Pogosto ugotavljamo, da ob raznih izletih, ekskurzijah in obiskih domačin v tujih gostov, nimamo podatkov o teh in onih krajih pomembnih v zgodovini osvobodilnega boja ter o dogodkih, odločilnih v tem boju. Nekaj splošnih knjig o zgodovini osvobodilnega boja je pre malo, lokalni viri po muzejskih zbirkah pa tudi niso vedno dostopni. Da bi se lahko vsakdo seznanil z dogodki, ki so bili kakorkoli pomembni v narodno osvobodilni vojni, zlasti o dogodkih, ki so v zvezi s posameznimi partizanskimi spomeniki v Mariboru in mariborskem okraju, je ravnatelj mariborskega muzeja narodne osvoboditve Milan Ževart, napisal o tem priročnik. Ta priročnik, ki nosi naslov «Po sledovih narodno osvobodilne vojne v mariborskem okraju» je pravkar izšel pri založbi Obzorja in bo mnogo pripomogel k boljšemu spoznavanju spominskih krajev in dogodkov, ki so se v času osvobodilne vojne odvijali ob njih. Kot pravi avtor, je knjigo namenil predvsem šolnikom, ki jim pri manjkajo priložnosti pri pouku zgodovine o osvobodilnega boja. Toda Ževartova knjiga ne bo koristila samo šolnikom, temveč prav vsem, ki bodo hoteli spoznati posamezne dogodke iz osvobodilnega boja in se seznaniti z zgodovino, povezano s posameznimi partizanskimi spomeniki.

Knjigo je avtor uredil po abecednem redu posameznih krajev mariborskega okraja. Ob vsakem kraju, zlasti ob večjih, podaja avtor najprej splošni prikaz dogodkov med vojno, nato pa posamezne partizanske borbe, akcije in druge dogodke, kakorkoli pomembne v zgodovini osvobodilne vojne. Pri Mariboru pa je snov razdeljena po posameznih ulicah, v katerih so bile kakorkoli pomembne hiše oz. pomembnejši dogodki. Avtor skuša prikazati osvobodilni boj kolikor mogoče popolno, čeprav na kratko. Pri tem prikazuje vojaške in

politične dogodke, dotika pa se seveda tudi kulturno-prosvetnega življenja v partizanih, kurirskih postojank, sanitet, domačega prebivalstva, skratka vsega, kar je bilo kakorkoli pomembno in zanimivo v osvobodilnem boju na tem področju. Pri tem je seveda dodal svojemu besedilu obsežno slikovno dokumentacijo, fotografije oseb, krajev, hiš in reprodukcije dokumentov, tako da so podatki kolikor mogoče popolni pa tudi jasno in razumljivo predstavljeni. Poleg prikaza dogajanja med osvobodilno vojno, pa je avtor dodal tudi prikaz nekaterih pomembnejših revolucionarnih dogodkov med obema vojnama ter strnjeno in pregledno vodje po muzejskih zbirkah v mariborskem okraju, ki prikazujejo osvobodilni boj. Knjigi pa je dodal tudi več preglednih seznamov in imenikov.

Ževartova knjiga je po svojem značaju vodje po krajih, pomembnih v osvobodilni vojni. Zato je vredna in preglednost ter jasnost tekstov zato poglavljata lastnost. Morda bo v njem tudi, saj je moral marsikatero podatke preverjati ali pa celo na novo iskati. Prav tako avtor tudi ni mogel vključiti v knjigo vseh imen borcev, padlih in drugih udeležencev osvobodilnega boja. To bi namreč presegalo okvir priročnika. Taka kot je pa bo knjiga dragocen pripomoček pri spoznavanju osvobodilnega boja v Mariboru in na njegovem področju. Pritegnila bo ne samo tiste, ki se sami doživljajo vojni čas in v osvobodilnem boju sodelovali, temveč predvsem mlajše in sploh vse, ki se bodo hoteli kakorkoli seznaniti s posameznimi dogodki v tem boju in spomeniki o njih. Dajala pa bo tudi pobude za dopolnjevanje spominskega gradiva in nadaljnje proučevanje.

Sl. Ru.

Ognjeni krst tržaške brigade

Napad na Dornberg, Prvačino in most čez Vipavo

Bilo je v maju. Slavni Tržaški počasi; ozačje je bilo naseletrirano. Naloga, ki je bila pred borci, ni bila lahka, pred nami pa je bila še posebna dolžnost, dokazati, da je nova brigada vredna naslednica Tržaškega bataljona.

Končno je rdeča raketa žvignila pod nebo dogovorjeni znak za napad. S skoraj neverjetno ločnostjo se je začel ogenj iz vseh orožij in medtem ko so težke brede ostale na svojih dominantnih točkah na višinah, so se borci s hrusom ena za drugim spuščali v napad. Usodna beseda je odmevala od vsepovsod. Zagrizeni ogenj sovražnika ni mogel zaustaviti napada. Italijani in Slovenci so se borili skupaj. Eni so hoteli prebrati druge v požrtvovalnem medsebojnem tekmovanju.

In res se je taka priložnost nudila kaj kmalu. Bataljon je dobil nalogo, da se za kakih deset dni pridruži XIX. slovenski brigadi, ki se bo premaknila s Trnovske planote v bližino nekaterih sovražnih oporišč zaradi ofenzivnih akcij. Pohod je bil dolg, saj je bilo treba hoditi po daljši poti, da ne bi sovražnik prehitro zvedel za namene brigade. Tovariši so bili utrjeni, bodisi ker niso se bili navajeni na pohode, drugi pa zato ker so že preveč časa maršovali. Naš bataljon je korakal na repu kolone. Na mnogih so se kazali očiti znaki utrjenosti, toda vsakokrat, ko se jim je približal slavni komandant XIX. brigade Stjenka, in se pozanimal za njihovo počutje, so se delali, kot da bi bili kar najbolj spočiti.

Proti jutri smo dosegli vnaprej določene položaje, na katerih smo ves dan počivali. Popoldne je bil poveljnik bataljona poklican na raport, pri čemer so ga seznanili s krajem, ki ga bo brigada napadla in z operativnim načrtom. Bilo je treba uničiti posadke v Dornbergu in v Prvačini ter razrušiti železniški most čez Vipavo v bližini Dornberga. Naš bataljon bo razdeljen tako, da bo lahko sodeloval pri vseh treh napadih, dvajset mož pa se bo postavilo pred vojašnico fašistov, ki so imeli nalogo stražiti most, in jim preprečiti vstop v akcijo. Začetek napada je bil določen za 22. uro.

Povelja se bila hitro sporečena bataljonu in priprave so potekale v največji naglici. Za 19. uro je bil dogovorjen odhod na razne postojanke. Pol ure pred določenim napadom so bili že vsi

Manjkalo je nekaj minut do 23. ure. V manj kot eni uri je bil cilj naše akcije dosežen, vendar pa naloga s tem še ni bila v celoti končana. Kurirji so takoj stekli v zaledje po minerje, ki bi morali vreči most v zrak. Tedaj pa so se nepričakovano iz smeri fašistične vojašnice oglašale strojnice. Kaj se dogaja? Skušajo mar blokirani fašisti narediti izpad? Zadeva je bila mnogo bolj enostavna. Ko so naši videli minerje na mostu, se niso omejili več s sprožitvi vojašnic, temveč so sprožili napad proti vsem. Spet je bilo za slišati krike ena jurišila in med njimi eksplozije ročnih bomb. Poveljnik bataljona tov. Ticao je prvi prestopil trav vojašnice, toda tudi ta je bila prazna. Fašisti so izkoristili malostevnost napadalcev in pobegnili skozi okna na zadnji strani postojanke. Medtem so se polnili vozovi s številnim plenom, je silna eksplozija pretresla ozračje. Most na Vipavi je zletel v zrak. Med tem pa je divjala borba pri Dornbergu in Prvačini. Sovražnik se je srdito branil in ko ga je komisar Orfeo pozval k predaji, je odgovoril z metanjem bomb skozi okna. Drobci bomb so ranili namestnika brigadnega komisarja v nogo, tov. Romo pa v trebuh. Takoj so ju odnesli z dvorišča, drugi pa so se zvoza vrgli v napad. Borci so se skrivali za hišami približevali korak za korakom k vojašnici dokler ni na povelje komandanta Stjenke poveljnik desetine Monello prvi pretekel cesto in se zagnal proti zabarikadiranemu vhodu v vojašnico. Fašisti privedeni sproči toliko drznosti, so dvignili roke in začeli maledovati za milost. Takoj so bili razoroženi. V dveh urah je bila akcija pri Dornbergu zaključena, pri Prvačini, kjer je bila tudi uspešna, pa je trajala tri ure. Tudi v Prvačini so se fašisti srdito upirali, vendar z vane. Medtem ko so se zmagovite kolone vračale na svoje izhodne položaje, so rdeči plameni zažganih vojašnic razsvetljevali nebo.

Med borci je vladalo veliko veselje in veliki ponos nad uspehom. Pred očmi se vseh prestrašenih in zbeganih ujetnikov, katerih je bilo 86 so se naši slovenski in italijanski partizani objemali in stiskali roke v proslavljanju skupne zmage nad skupnim sovražnikom.

Flen je bil naravnost dogromen za partizanske pojme: dvo protitankovska topova, težki in lahki metalični min, težke brede, strojnice, puške, pištole in celo štiri mule, razdem ko je bilo streliva, razdem živih in drugih reči kar na vozove.

Brigada je tako uspešno prestala svoj ognjeni krst in dokazala, da so uspehi Tržaškega bataljona prešli v dobre roke.

Iz brošure «Brigata Tristinana»

ALOJZ GRADNIK

Balada o vrnitvi briškega partizana

Dež lije, štopota dol s črnega neba. Kdo zdaj na okno trka? Noč gluha je in mrka.

«Bog z njo!» je sin dejal in bratko je dodal: «Kako se je jokala ko sva slovo jemala!

Prišel je sin nazaj, neznan v domači kraj. «Kaj me ne vidiš, mati?» Mati stoji pred vrati.

Bila je češnjev cvet, ko smokve in grozda med, tako je bila sladka. O sreče doba kratka!

«Prišel nazaj sem sin. Ne slišiš? Sem Tonin.» «Kje, kje si, sin moj mili?» «Tu, mati!» «Bog se usmili!»

O moj Tonin, o moj, pozabi jo Nocoj naj ti domača streha bo srcu, sin, uteha.

«Ne vidiš? Poln sem ran. Tonin sem, partizan, brez puške, brez barete, brez svetle bajonete.»

Le stopi noter v hram, ne pridi v hišo k nam, ne bomo zdaj več sami, boš pil in jedel z nami.

Tonin sem, tvoj otrok. Tonin sem, dvaj brez rok. Ne morem vrat odpreti in tebe ne objeti.

potem boš sin, nocoj, Tonin boš dragi moj, spet v kamrici spal svoji po takšni dolgi hoji.

Tri dni sem skozi in skozi, noči tri hodil bos. Vse so steze in trave od mojih nog krvave.»

«Ni treba mati, hram je sam zdaj lep tiam, ni velik ali zame zadosti je dno jame.»

«Ce bos si, sin, nikar ne skrbi, skrojevje par prinesem» — in par rjavi pred, prag mati postavi.

Tam v senči me ciptres ne pāti sonca kres, tam hišica je moja dom večnega pokoja.

«Tri dni sem, tri noči iskal domov poti iz bele Benecije. Pil bešen sem pomije,

V dom mali, mirni moj, o mati, že nocoj nocoj že pridi z mano, še pred zornico rano!»

in jedel sem osat in hodil v hleve spat. Kako pri nas je, mati? Kako s sestro je, z brati?

«Tonin, o sin ti moj, saj pojdem se nocoj, nocoj se pojdem s tabo, le vzemi, sin, me s sabo!»

In Tina? List vsak dan sem čakal njen zman.» «Tina, o sin moj, Tina, dobila je že sina.

Dež lil je, štopotal, blisk se za bliskom vžgal. Tam na borčaju v kati so rjavji škornji stali.

Vem, da ti bo hudo, Tonin, pozabi jo! Ječlja bleda ko stena in pade na kolena.

In dež, dež nenehljivo vso noč je v škornju lil. In v črno jamo hkrati sta legla sin in mati.

Iz brošure «Brigata Tristinana»

V TRŽAŠKEM PRIRODOSLOVNEM MUZEJU

Maketa s 385 ptiči

Tržaški naravoslovni muzej boleha za pomanjkanjem prostora. Naš naravoslovni muzej je prenatrpan. Že dobrih 120 let se samo nosi, do naša, zbira. Potrebna mi je nova hiša, zgrajena po mojem načrtu, da bi že preden bi začeli kopati temelj, že v naprej točno vedel, kje bo kaj stalo. Potem bi res lahko bil naš bogat muzej res pravi muzej, ki bi točno vrstil to, kar se dandanes od sodobnega muzeja zahteva: znanstvena zbirka in središče strokovnih raziskav, predvsem pa bi moral biti zavod, ki bi znanost na preprost in razumljiv način posredoval vsem plastem prebivalstva. Tako pravi ljubiteljski vodnik našega občinskega naravoslovnega muzeja g. dr. Renato Mezzena.

V pogojih, v katerih se nahaja, skuša napraviti čim več. Predvsem mu je pri srcu muzej in skuša njegove zbirke približati obiskovalcem.

Pred kratkim se je v oddelku ptic pojavila maketa razsežnosti 5 m X 3 m. Zamilsel idealista g. ravnatelja. V šestih mesecih so on, dva dijaka, en srednješolec in en visokosolec jurist izdelali čisto sami vso maketo. Miloz so seveda naredili mlazarji, strokovni del je pa delo direktorja Mezzena in obeh dijakov Perco. Muzej je kupil samo material, vsi trije so delali samo iz idealizma.

V maketo je ujet delček morja južno od Tržica proti Gradcu: Viaje delgo Alberoni. Vidimo laguno in barje. Laguna je iz dveh delov, najprej oni zunanji del. Globoko morje z močno zaznavno plimo in oseko, morje, ki je se zelo nemirno. Nato vidimo notranji del sivornate plitve in mirne lagune žd z otoki in rastlinjem. Zadnji del je puščava, barje, mestoma se obdelana, mestoma še v njem plitkejši ali pa globlji bajerji.

Na to ozemlje so postavili menda 385 ptic — samo iz družine rac — Anatidae in to iz vse Italije, ki živijo južno ob Tržicu, ali ne. Vsako žival

vidimo tam, kjer se ponavadi združuje. Poleg rac je še nekaj zelo navadnih ptic, ki žive v lagunah in pa na barju.

Se sploša pogledati. Maketa ima vedno mnogo, predvsem mladih, običovalcev. Se posebej je privlačno, da je mogoče vsakemu pticu kaj krmila, po kazalu, ki je tam blizu, določiti ime, škoda, res škoda, da ne tudi po nase.

T. P.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														

VODORAVNO: 1. nizozemski pomorščak, po katerem se imenuje velik avstralski otok — strd — kratka za »delniško družbo«, 2. ravnik — sedež papežev v Rimu, 3. človek, ki daje nasvete — reka, ki teče skozi Firence, 4. moško ime — kipsarski vzorec kalup — kratka za ljudski odbor, 5. prva črka abecede — cigaretni ogorek — slovenski operni pevec, ki nastopa na Dunaju (Anton), 6. ameriško moško ime — mogočna staroška mestna država v severni Afriki, 7. listek z napisom, nalepka — pritek Rena v Zahodni Nemčiji — geometrijski pojem, 8. država v zahodnem planinskem delu ZDA — letni znesek ali obrok, letnina, 9. tročrtni matematični izraz — tračnica.

NAVPIČNO: A. oporoka, B. zbiralec naročnikov, C. Zemlja, D. ptiča, ki živi na Novi Zelandiji, E. zmaga, v šahu — merjašev zob, E. najmanjši del materije — moško ime (Edvard), F. ameriška filmska igralka (Kim) — mariborska tovarna avtomobilov, G. vodna žival — avtomobilska oznaka Karlova, H. Križeva drama — arabski žrebec, I. zaslužni vojak, stari, J. ameriški general, ki je vodil čete OZN na Koreji, K. latinski veznik — ime dubrovnškega komediografa Držića, L. dvojezikovni — osebni zaimek, M. cirkuški uslužbenec, ki dresira živali, N. del tedna — ime švedske filmske igralka Ekberg, O. spodnja plošev posede — pristanišče v Izraelu.

RESITEV PREJSNJE KRIZANKE
VODORAVNO: 1. Kitajska — nemec, 2. Adenauer — koliba, 3. risanka — maraton, 4. Tot — kation — Riko (Debenjak), 5. O — konstruktor, 6. Tito — e — aa — Ovid, 7. Ezop — Calvin Ita, 8. Keres — Scala — cin, 9. Amiranti — Odra.

Mrve in drobiž

STRONCIJ je kovina podobna kovini kalciju. Stroncij 90 pa je radioaktiven stroncij. Določeni atomski poizkusi so vzrok, da se nahaja v ozračju stroncij 90. Do sedaj je bilo znano, da je nevaren za okolje vpliv stroncija 90. Švedski znanstveniki so pa s poročili zadnje case, da so s tem stroncijem delali poizkuse na živalih. Dognali so, tako poročajo, da ima stroncij 90 slabe posledice na dedne osnove. Kakor kažejo poizkusi, se slabe posledice kažejo že v treh naslednjih rodovih potomcev. Seveda zaenkrat še ni dokazov, da bi veljalo to tudi za ljudi.

INDIJANCI so bili svoje dni edini prebivalci na obeh ameriških celinah. V današnjih ZDA so jih skoraj docela iztrebili. V začetku našega stoletja je v ZDA živel samo še 200.000 rdečekožev. Sedaj pa njih število zopet narašča, pravijo da na leto povprečno za 2 in pol odstotka. Trenutno jih je neki zopet okoli šesto tisoč.

TURIST in trgovec sta dva različna pojma. Trgovec prodaja in denar odnaša, turist pa gleda, se zabava in denar prinaša. Za turiste se vse države pulijo, predvsem tiste petične. Laž je človeška hiba. Trije Izraelci in en državljani ZDA so se v Moskvi prijavili kot turisti, v resnici so pa prodajali obleke, ure in različno inozemsko blago. Zato ker so lagali, da so turisti, jih je sovjetska oblast neusmiljeno izgnala iz SZ.

MOSKVA, Kijev, Leningrad imajo medkrajneve telefonske govornice v teleskopiji. Uporabniku je na razpolago mikrofoni in dva televizorja, v enem vidi samega sebe v drugem pa svojo geselskino. Tisti, v katerem gleda samega sebe, ga le obvešča, da naprava brezhibno dela.

BOGASTVO ni nikoli tako veliko, da se ne bi moglo še povečati. Bogataš ni treba, da bi razmetaval, lahko še vedno kaj prištedi. Amerikanec Paul Getty, ki živi na svojem posestvu v Angliji, je neki najbolj bogat mož tega sveta. Da se ne bi njegovi uslužbenci preveč pogovarjali po telefonu in tako zapravljali po nemarnem zletaga časa in istočasno trošili telefon, so pri njem vsi telefoni tako urejeni, kot pri nas v Trstu telefoni v javnih govornicah; ne moreš se pogovarjati, če ne daš v napravo kovanega denarja, to se pravi ne moreš govoriti, če ne plačaš.

HIMALAJA je gorstvo, v katerem so najvišji vrhovi na svetu. Letos skušajo priti na najvišji vrh Amerikanci. Dva od te skupine sta že zgradila taborišča v višini osem tisoč metrov. Sem bodo prenesli vse potrebno, potem pa bodo skušali se prebiti še višje in končno najvišje. Focasi se pride daleč, pa tudi visoko.

NOGOMET je kaj priljubljen šport, skoro še bolj priljubljena je nogometna stava. Najstarejši nogometni klub na svetu je Notts County v angleškem mestu Nottingham. Letos ima sto let.

RAZPOLOZENJE človeka, pa tudi živali je mestoma odvisno od barve okolja. Bik in puran, kot je znano, se zelo razburita če vidita rdečo barvo. Tudi žaba takoj hlastne iz vode če po gladini vde bingljamo z rdečo nitko. Na Kitajskem so čisto stene restavracij prepleskane z rdečo barvo. Kitajci so umetniki življenja in poznavačji ljudi. Kitajci vedo, da je neka več med tekom in barvo okolja. Rdeča barva vzbujajo veliko poželenje po jedi, modra in vijoličasta barva dušita tek, rumena in oranžna, pa ga budita. Navset — oni ki bi radi šušljali pa imajo prevlečki tek, naj vedo v modrem ali vijoličastem okolju, ali pa naj vsaj dajo na mizo prr take barve.

ŽELEZNICA ne more voziti po morju. Zamudno je drago je blago prekladati, zato pa čez morske ožine, kjer ni mogoče zgraditi mostu, vozijo trajekti ali feriboti. Za dva dobro vemo, eden je med Kalabrijo in Sicilijo, drugi med Francijo in Anglijo. Trajekt pa so vpeljali tudi na Kaspijskem morju med mestoma Baku in Krasnodovsk, ki sta tri sto kilometrov narazen. Vozl trajekt »Sovjetski Aserbajdžan« ki je dolg 134 m in na katerem je tračnica za 30 vagonov po 50 ton.

BENETKE so mesto na morju, sredi na morju, kjer daleč od okoli ni debelih skal. Za temelj svojih hiš so vozili kamenje od vsepovsod. Podirali so tudi Areno v Pulli in vozili njeno kamenje v Benetke. Več temeljev v Benetkah je iz pulske arene. Leta 1458 pa so rekli v Pulli »Ne boste več podirali naše arene, da boste drugod zidali. Ne!«

UKVE so lepa slovenska vas v Kanalski dolini. Cuje se, da imajo zelo ubran mešan pevski zbor. Ali ni škoda, da nobena slovenska radijska postaja ne povabi teh idealnih pevcev iz te skrajne vasi, da bi jih vsi mogli slišati nam v veselje njim in nagrado.

NANUQUIRINGAAKUT ninquissarssturtug ungasittuaa lummanluni. Eskimi so dobili končno pisavo in svoj knjižni jezik. Prvi pisatelj Eskimov je 23 let staro dekle. To je prvi stavek njene prve bajke: »Zivel je obtečajni medved samotar. Ime mu je bilo nanug. Nanug je izvalil jajce morskega orla. Iz tega jajca ni prikljuval na svet piščanček morskoga orla, marveč beli medved, ki je imel krila.«

SOMALCI so dobili svojo politično samostojnost. Prej so jih upravljali in jim vladali Angleži, oziroma Italijani. Vsi Somalci govorijo somalsko, ki jo pa ne morejo pisati, ker nimajo še svoje abecede. Vse kar Somalci pišejo, pišejo ali italijansko ali angleško. Dva čvopiska, ki tam izhajata sta eden italijanski, drugi angleški. Somalska oblast je sedaj naročila strokovnjakom, da spravijo čimprej skupaj za njih jezik primerno in uporabno abecedo. Se že kregajo — eni bi hoteli latinsko, drugi pa arabsko pismo.

Innocenti IM 3

Sele pred dvema mesecema je Morris predstavila svoj model A 40 S (z motorjem 1100 cc.). Dapes je ta tovarna spet na dnevnem redu s svojim novim modelom, o katerem smo sicer že pisali, ki bo zaradi svoje skrbne izdelave in seveda ustrezne in odgovarjajoče cene, direkten konkurent italijanski Fulviji družbe Lancia.

Vozilo znano pod kratico IM 3 (Innocenti Morris tretji model) se stvarno v marsičem razlikuje od angleškega modela A 40 S bodisi po tehnični konceptji izgradnje bodisi po svojih karakteristikah in sposobnostih in po svoji zunanosti in obliki.

Italijanski model hoče ugoditi težnjam italijanskega tržišča in zato je pri dokončni obliki imela posvetovalno vlogo tudi turinska družba, ali če hočemo »avtomobilska krojačnica« Pininfarina.

Innocenti Morris IM3 je polulitarno vozilo, ki nudi marsikatero udobnost. V ohišju je prostora za s osebe, v ohišju za smemo dati še 40 kg prtljage, pri vožnji porabi 7,4 litrov goriva vsakih 100 km. Maksimalna hitrost, ki jo vozilo lahko doseže je 145 km/h (vsaj tako zatrjuje tovarna).

IM3 pa se odlikuje predvsem po svoji tehnični karakteristikah. Na prvem mestu je vpetje. Graditelji so se poslužili sistema hidrolastik, ki omogoča povsem varno vožnjo in obenem onemogoča one negativne polave, ki pridejo vseh do izraza pri vozilih s pogonom na sprednjih kolesih.

Hidrolastik vpetje sestoji iz štirih valjev iz gume, plastične snovi in kovine, eden pri vsakem kolesu, ki vsebuje posebno tekočino (45 odst. vode, 45 alkohola, 10 odst. protizmrzujočega sredstva). Desna in leva valja sta med seboj povezana s cevjo, preko katere se pretaka iz enega v drugega tekočina in prav to pretakanje in menjavanje tlačnega pritiska v posameznem valju omogoča stalni prijem koles na cestišče.

Motor leži prečno na osi vozila na sprednji strani ter poganja sprednji kolesi. Na sprednji strani sta postavljeni diskasti zavori, ker pa morata prenašati največje obremenitve, medtem ko so na zadnjih kolesih običajne čeljustne zavore.

Zunanost vozila je lična. Notranjost pa je skrbno urejena. Sedeži so anatomske oblike, dobro obloženi. Previs prednjih sedežev po želji lahko menjamo do polnega kota, tako da je možno v vozilu tudi ležati.

Armaturna plošča ima novo obliko in je instrumentalno dokaj popolna. Poleg pepelnika je tudi vžigalnik za cigarete, zrcalce je tako zgrajeno, da luč zadaj vozečega avtomobila ne slepi voznika. Poleg brzinomera sta dva števec, za dnevno in za skupno kilometražo, ter števec za število obratov motorja. Zadnji števec je zelo praktičen — vse one, ki ljubijo takozvano športno vožnjo, saj se samo na osnovi točnega števila obratov motorja, lahko popolnoma izrabijo sposobnosti vozila. Števec pride v poštev tudi takrat, ko hočemo porabiti čim manj goriva. Izkoristek moči je največji, ko se motor vrti s tistim številom obratov, ki nam daje maksimalni vrtilni moment, v našem primeru (pri IM3) se to zgodi pri 2500 obratih na minuto.

Našli smo glavne značilnosti tega pol-ekonomičnega vozila. Dodal smo tisti pol, ker je prodajna cena IM3 precej visoka: okoli 1.300.000 lir, kar bo brez dvoma znatno omejilo število kupevcv.

Načrti za nov rešilni avto

Britanski zdravnik dr. Peter Bothwell se ukvarja s konstrukcijo posebnega rešilnega avtomobila, za katerega se že sedaj zanima reševalna služba. Posebnost vozila bi bila v tem, da bi se zadnji del karoserije lahko s pomočjo hidravličnega sistema spustil prav do tal. Bolnika ali ponesrečenca bi tako mnogo lažje spravili v vozilo.

SKRIVNOST POTOPLJENE LADJE

OBA NOVINARJA STA V SVOJEM CASOPISU NAŠLA POMEMBNO VEST...

HEJ!! KAJ TI JE KAR NAENKRAT? POČA KAJ VENDA!

POVEM TI, DA JE TU NEKA ZVEZA...

RIŠE IN PIŠE IZTOK ŠUŠTERŠIČ

TO JE VSE! UPAM, DA NAMA BOSTE DALI DOVOLJENJE!

HM...

NAJ BO' ZAMISEL RES NI SLABA! VARNI NE STROŠKE BO PLAČAL LIST...

ŠREČNO! AMPAK, GORJE VAMA ČE REPORTAŽA NE BO DOBRA!

HVALA!

GLEJ! TAMLE JE NAJINO LETALO...

KASNEJE...

POL URE KASNEJE STA OBA NOVINARJA ŽE LETELA SVOJIM PUSTOLOVŠČINAM NAPROT!

HM! UPAM, DA NE BO SPET KAJ NAROBE KOT ZADNJIKART!

V LETALU JE PERJA ZASKABELO...

OPROSTITTE! ZDI SE MI DABO NEVIHTA

OH! BREZ SKRBI! ŽE RAH STAJAMO!

NA LETALIŠČE SO PRILETELI TIK PRED PRICETKOM NEVIHTE. BIL JE ŽE SKRAJNI ČAS ZA SPUST...

SUŠTERŠIČ IZTOK 492 3

HOROSKOP

Veljaven od 19. do 25. maja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Zelo pomembno in srečno razdobje, med katerim bo prišla do izraza vaša osebnost. To žihno razdobje pa morate prav izkoristiti. Pomemben obisk v sredini tedna. Prijeten družinski večer.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V tem tednu boste lahko rešili neka sporna vprašanja in to tudi v družini. Treba je najti pravilno pot. Perspektiva pa so ugodne. Bliznje zanimivo potovanje.

DVOJCKA (od 21. 5. do 20. 6.) Ugodno razdobje za vaše zasebne in sentimentalne odnose. Ne sprejemajte naglih odločitev, potreben je tizen preudarek. Nepricačvana potovanja za rešitev nekega finančnega vprašanja.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Za vaše potovanje obstajajo zanimive možnosti. Bolj se morate potruditi. Več paznje posvečajte družini in utrditvi domačih vezi.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Nekatera družinska vprašanja razrešitejo več takta, prijaznosti in občutljivosti. Zanimiva srečanja s kulturnimi ljudmi in več daljših pism.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Razburkanost in sentimentalno življenje, srečali boste neko osebo, ki ste jo skoro pozabili. Nekateri načrti se kaj lahko uredijo, vendar ne brez določenega napora.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Bolj lahko zaupate sami v sebe, saj vas v družbi radi vidijo in ste vsem simpatični.

neka skrb, ne bo pa hudega in boste vse lahko uredili. Finančne skrbi.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Prijeten družba dragih oseb. Pokazati za morate več dobre volje. Nekaj težav pri poslovnem delu, ki pa jih s primernim naporom zlahka odstranite.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Nova srečanja, novi obrabi in nova prijateljstva. Skratka teden poln presenečenj in razburjenja. Obstajajo tudi možnosti resnejših teav in nerazumevanj, zato je potrebna precejšnja mera opreznosti. Zanimivo pismo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Poslušajte vaše intuicijo in se vrzite krepko na delo, ki ne bo ostalo brez dobrih posledic. V odnosih z drago osebo ne bodite nestrjni. Srečen zaključek neke pomembne zadeve. Neneuden obisk.

ni. Treba je več naporov in tesnejših stikov z različnimi osebami. V sredini tedna na vidiku srečanje z zanimivo osebo in živahen večer, poln dobre volje.

SKORPLION (od 24. 10. do 21. 11.) Zadrženo poznavstvo se lahko spremeni v nekaj globljega. Splošni položaj je ugoden, vendar ne smete biti tako nervozni in morate treznejše proučiti položaj. Vetez vam veje v hrbet in je treba izkoristiti priloznost.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Nekaj nerazumevanj sentimentalnega značaja. Na vidiku je potovanje. V družini

VZ NAŠTIVH KRAJTEV

T E D E N

Po prekinitvi zaradi volitev in predvolilne kampanje, so se v preteklem tednu ponovno začeli sestajati občinski sveti občin na Tržaškem in tudi pokrajinski svet. Kot prvi se je sestel prav pokrajinski svet, ki sicer še ni začel z razpravo o pokrajinskem proračunu, pač pa je bila seja posvečena precej važnim upravnim zadevam in vprašanjem svetovlincev. Med drugim so razpravljali o nameravanih zapori rafinerije «Esso-Standard», poslušali so poročilo o stanju tuberkuloznih obolenj v pokrajini, ter vželi na znanje zahtevo svetovlince PSI inž. Pečenka, naj bi pokrajinska uprava tiskala tudi v slovensčini — kot je že v italijansčini — deželni statut za dijake srednjih sol.

Tržaški občinski svet se bo sestel sicer šele jutri, vendar pa se je med tednom sestel občinski odbor, v katerem je odbornik za finance predlagal obdelavo proračuna, o katerem bo moral razpravljati občinski svet. Ta proračun predvideva 3.272.000 lir deficita. Razen proračuna, ki ga bo prišel na vrsto najbrž kasneje, bo občinski svet moral razpravljati še o 472 sklepah občinskega odbora.

Nabrežinski občinski svet se je sestel v torek in brez odlašanja začel razpravljati o proračunu devinsko-nabrežinske občine. Proračun predvideva 44.733.880 lir primanjkljaja pri 92.253.637 lirah dohodkov in 136.986.947 lirah izdatkov, od katerih odpade na šolske potrebe kar 27 odstotkov.

Sinoči se je sestel tudi občinski svet v Zgoniku, o čemer pa poročamo na tržaški strani.

Sindikalo življenje se je nedavno začelo na zaključku tedna, ko so sindikalne organizacije v vsedržavnem merilu napovedale 38-urno stavko pristaniških delavcev, ki se bo zaključila danes dopoldne. Pristaniški zahtevajo, da se dejavnost pristaniških družb razširi tudi na industrijska prizanišča. Zaradi nenadne napovedi stavke je ostalo v tržaškem prizanišču blokiranih 15 ladij. Za napovedana stavka pri «Italcementi» je bila odgovodana, pač pa se je nadaljevala delna stavka v livarni Tovarne strojev.

Zelo razgibane so bile tudi v tem tednu priprave za volitve šestih članov upravnega sveta Delavskih združenj. Lista «Demokratska koncentracija» je bila že objavljena, pripravljena pa je tudi že lista «Za obnovo Delavskih združenj», ki temelji na sindikalni zasnovi in ki se bo borila predvsem za demokratizacijo združenj.

V minulnem tednu so bile tudi volitve na tržaški univerzi za izvolitve novega akademskega sveta. Volitve niso v ničemer spremenile dosedanje sestave in vse liste so obdržale isto število predstavnikov kot so jih imele doslej. V akademskem svetu bosta tudi dva Slovenci, izvoljena na listah UGI in Adria.

Najvažnejši dogodek preteklega tedna na Gorškem je bila nedvomno stavka tekstilnih delavcev in delavcev v tovarnah in Podgori in v Ronkah. V četrtek 16. t. m. je namreč za 24 ur prekinilo delo okrog 4000 delavcev in delavcev, ali 97 odstotkov vseh zaposlenih v teh obratih. Del stavke je prišlo, ker vodstvo tovarne ni sprejelo sindikalnih zahtev, med katerimi je zvišanje proizvodne nagrade na 38.000 lir, zvišanje minimalnih akordov, raztegnitev akordnega dela na oddelek, ki ga še nimajo itd. Omenimo naj, da se je stavke udeležilo tudi 20 delavcev električne centrale. Med tem pa se še vedno vršijo pogajanja med vodstvom tovarne «fiocco» in med sindikalnimi predstavniki delavcev za izboljšanje prejemkov delavcem tega obrata.

Kot je že nekaj let v navadi, da razdelijo spomladanske nagrade udeležencem tekmovanja za napredek kmetijstva, je tudi preteklo nedeljo pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo v Gorici organiziralo v občinski sejni dvorani sestanek kmetov,

na katerem so uradno razdelili 36 nagrad in diplom velikim, srednjim in malim kmetom, ki so se pri tem tekmovalju najboljše odrezali. Med nagradjenimi so tudi slovenski kmetje iz Brd, ki se uspešno uveljavljajo v težavnem gospodarstvenem stanju, v katerem se nahaja tudi kmetijstvo na Gorškem. Med njimi naj omenimo Alojza Bužinela iz Krmina, ki je prejel nagrado 75.000 lir, Josipa Komjanca z Valerišca (150.000 lir); Marčeta Humarja z Valerišca (75.000 lir); Aleksandra Klanjščka z Oslavja (25.000 lir) in Silvestra Privalca z Oslavja (25.000 lir).

Ob tej priliki je imel pokrajinski kmetijski nadzornik dr. Vianello poročilo o stanju kmetijstva na Gorškem ter omenil tudi napredek tržaškega, vključno lanskim težavam zaradi pomanjkanja krme.

V okviru priprav za občni zbor Slovenske prosvetne zveze, ki bo danes v prosvetni dvorani v Gorici, je prosvetno društvo «Vrba» v Sovodnjah priredilo kulturno prireditev s peškim programom. Domača in gralska družina je pod vodstvom režiserja Mirka Kuzmina podala dve burki enodajnih, ki otroški pevski zbor iz Stan-dreža je pod taktirko Franca Lupina ubrano zapel vrsto pesmi, vse pa je poživil godbeni trio iz Steverjana. Udeležba na prireditvi je bila dobra. Pozneje je imela mladina še prosto zabavo s plesom.

DANES V GLAVNI DVORANI TRGOVINSKE ZBORNICE V TRSTU

Svečana podelitev nagrad naprednim kmetovalcem s Tržaškega

Nagradnih natečajev so se udeležili predvsem vrtnarji in cvetličarji

Danes dopoldne bodo v glavni dvorani trgovinske zbornice svečano podelili nagrade kmetovalcem s tržaškega področja, ki so se udeležili letnega natečaja za dobij kmetijske proizvodnje in triletne natečaja za ureditev kmetijske proizvodnje.

- Natečaja za leto 1961-1962 se je udeležilo skupno 13 kmetov (10 malih posestnikov in 3 srednji posestniki). Posebna komisija, ki so jo sestavljali ravatelj kmetijskega nadzornišva, predstavnik vladnega generalnega komisariata in 3 strokovnjaki, je soglasno sklenila, da se nagradijo:
- IVAN REGENT — Devinska št. 10 (150.000 lir)
 - PRIMO PELLEGRINI — Ul. Bo veto št. 43/1 (100.000 lir)
 - ROMAN KOBEČ — Ul. Scarlechio št. 18 (75.000 lir)
 - ERMENEGILDO OLENIČ — Bazoviška ulica št. 15 (75.000 lir)
 - EDDA SINIGALLA — Ul. Romagna št. 79 (50.000 lir)
 - IVAN VERTOVEC — Ul. Campa nelle št. 84/1 (50.000 lir)
 - FRANC KODRICEK — Stara Istrak ulica št. 80 (200.000 lir)
 - GIUSTO BARI — Ul. Costalunga št. 188 (150.000 lir)
 - VALENTIN SVAB — Ul. Costalunga št. 312 (100.000 lir)

Iz tega seznama je razvidno, da so se udeležili natečaja in dobijo nagrade samo cvetličarji in vrtnarji.

Triletne natečaja za dobo 1959-1961 se je udeležilo 6 kmetov, nagrade pa bodo dobili:

- ORLANDO ROSARIO — Sv. Jernej (300.000 lir)
- GULIA MARSICH por. Chiario — Sv. Jernej (200.000 lir)
- GIOVANNI PAROVEL — Zindis (100.000 lir)

Prvi natečaj, ki je vsako leto, ima namen nagraditi in prikazati javnosti kmete, ki so se lotili, ne samo v tem letu, umnega kmetijstva in so tako dosegli večjo proizvodnjo, nato pa so svoj pridelek skrbno pripravili za trg s primerno embalažo in vabljivo konfekcijo ter ga nudili potrošnikom

neposredno v svojih trgovinah, kioskih ali na stojnicah. Na ta način pridelek prihaja od proizvajalca do potrošnika svež in po nižji ceni. Od tega imata seveda večjo korist proizvajalec in potrošnik. Člani omenjene komisije so si večkrat skrbno ogledali vrtove, grede, rastlinjake, opremo, stroje, način obdelovanja in prodaje. Pri tem pa so zlasti upoštevali organizacijo proizvodnje in naprave za racionalno prodajo proizvodov. Jasno je namreč, da se bodo na našem področju, spričo razmer na podeželju in zahtev trga, ohranile in razvijale le kmetijske posesti z naprednim, industrializiranim značajem. Umni proizvajalec lahko na manjši površini in z manjšim trudom doseže večje uspehe, svoj pridelek pa laže in bolje proda neposredno potrošniku. Pri tem je sepolnoma pravilno, da je ocenjevalna komisija vse to upoštevala. To pa morajo vedno bolj upoštevati vsi naši kmetje, od vrtnarjev in cvetličarjev do vinogradnikov in živinorejcev.

Pri drugem natečaju je ocenjevalna komisija upoštevala ne samo ta načela in zasluge kmetovalcev, ampak tudi bistvene spremembe pri ureditvi in smernicah kmetijskega gospodarstva in proizvodnje, ki omogoča znižanje proizvodnih stroškov, večjo proizvodnjo in s tem večji dobiček. Nekateri kmetovalci so v treh letih popolnoma spremenili svoje kmetije z novimi vinogradi, gredami, njivami, ki jih intenzivno obdelujejo.

Vsem nagradjenim iskreno čestitamo in jim želimo še novejše uspehe. Njihov zgled naj bo v spodbudo drugim kmetovalcem, zlasti pa kmečki mladini.

S «Plesa pod mlajem» v Dolini, 12. maja

Pred začetkom plesa so se pod mlajem zbrali vsi dolinski fantje. Spre-daj so v belih srcah partnerji, ki bodo letos morali k vojakom

Člani dolinskega kvinteta, ki so igrali, ter Dario in Darko, ki sta pela, so se tudi tokrat dobro odrezali. Niso zaman znanj dalec, nakoli

Ob zvokih vesele glasbe so se vrtili pod mlajem mladi pari, proti večeru pa so zasrbele pete tudi starejši, ki so se pod mlajem pomladili

Dobra domača pišča vedno vleče, tako deželane kot meščane. Pred kioskom vinske razstave je bila do pozne ure gneča. Srkali so ga na osminkih in na litre

Cevapčići so pred nekaj leti prišli iz Srbije v Koper, od tam pa brez propustnice in uvožno-izvoznih dovoljenj na Tržaško. Tudi za čevapčiće, ki sta jih letos v Dolini pekla dva Milijana, je bila vedno gneča. Cevapčići so seveda pekli zraven vinskega kioska, da so jih gostje lahko takoj zalili, kakor je pač treba, da bolj teknejo

KONTOVEL

Pritožbe glede regulacijskega načrta

Poročali smo že, da je 21. aprila zapadel rok za predložitev pritožb v zvezi s splošnim regulacijskim načrtom tržaške občine. Zasebniki in ustanove so poslali občini upravi 320 vlog, v katerih se predvsem zasebniki pritožujejo zaradi vključitve njihovih zemljišč v «zeleno področje» ali pa v področja, na katerih naj bi bile zgrajene ceste, parki in stavbe za javne ustanove.

Pričakovati je bilo, da bo novi regulacijski načrt prizadel določeno število lastnikov zemljišč v mestu in okolici in da se večina od njih ne bo strinjala s tem, da bi občinska uprava postavila nekako hipoteko nad njihovimi zemljišči, na katerih po uzakonitvi regulacijskega načrta ne bo mogoče zidati nobenih zatijskih stavb. Tako se je zgodilo npr. tudi, da so sestavljavci regulacijskega načrta vključili zlasti v «zeleno področje» nekatera zemljišča v bližini Kontovel, ki niso samo primerna za zidanje stanovanjskih hiš, ampak tudi za morebitno intenzivno obdelovanje, in sicer za cvetličarstvo in vrtnarstvo z ustreznimi toplimi gradnjami in drugimi temu primernimi napravami, ki zahtevajo tudi gradnjo raznih gradbenih objektov. Poleg tega pa je v mnogih primerih tudi nujno, da si kmet, ki ima namen valorizirati svoje zemljišče, zgradi tudi stanovanjsko hišo v neposredni bližini svojih cvetličarskih in vrtnarskih naprav. Če pa so ta zemljišča proglašena za «zeleno področje», vsi ti načrti padejo v vodo, ker regulacijski načrt pre-

poveduje kakršno koli gradnjo na zemljiščih «zelenega področja», razen gradenj javnih lokalov, za katere je treba imeti posebno dovoljenje župana in ne smejo biti višji od štiri metrov. Zato so številni Kontovelci vložili pritožbo proti vključitvi njihovih zemljišč na področju od Seginavce do Apnenice in zemljišč od vasi do Dacija, ki ležijo med staro in novo cesto, v «zeleno področje». In prav velik del omenjenih zemljišč je zelo primeren za intenzivno obdelovanje in za morebitno gradnjo vrtnarskih ter cvetličarskih naprav z gradnjo stanovanjskih hiš.

Njihove pritožbe sedaj proučuje na občinskem tehničnem uradu. Upajamo, da bodo občinski uradi upoštevali te pritožbe in se temu primerno tudi svetovali občinskemu odboru, naj izključi omenjena zemljišča iz predvidene «zelenega področja». Poleg tega pa bi bilo potrebno, da se tudi svetovalci v tržaškem občinskem svetu pozanimajo za to vprašanje, ga proučijo in se zavzeli za pozitivno rešitev v korist prizadetih kontovelških lastnikov, ko bodo pritožbe predložene občinskemu svetu.

Prispevki za razvoj kokošereje

S sredstvi, ki so jih dale na razpolago Tržaška hranilnica in posojilnica, pokrajinska uprava in trgovska zbornica, je pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo

ŠEMPOLAJ

Lepa šolska prireditve

Naša šola je s svojo nedeljsko prireditvijo otvorila šolske «veselice» na podeželju ob zaključku šolskega leta. Najbolje je, če ostanemo pri izrazu «veselice», saj nudi danes menda edino priliko za trenutek iskrene veselja. In ta šolska veselica je udeležence v tem navrhno postregla. Za to izredno primeren in dovolj prostoren šolski hodnik je komaj zadoščal veliki udeležbi starev šolskih otrok, predstavnikov šolskih o-

blasti in prijateljev mladine ter odr.

Prvo točko sporeda je izpolnil šolski zbor s petimi mladinskimi pesmimi: Jesek ima polje, Čebelice, Zabe, Rezjankica, Nesrečna ljubezen. Dobro izvedene pesmi z zvonnimi in ubranimi glasovi so zelo razgibali občinstvo.

Seveda so naši ljudje osredotočili svoje zanimanje v igro s petimi slikami «Macheha in pastorka», ki je za mladinski oder po svoji vzgojni motiviki izredno primerna. Izvedba je v splošnem odlično uspela, čeprav je igra precej zahtevna. Glavna vloga je bila poverjena Nevi Zidaric (pastorka) in Armidi Kosmina (macheha), ki sta zaslužili vse priznanje; a tudi Sabina Grgič (nesrečna hčerka machehe), Sonja Suban, Sonja Pieri (Perlo) — kot sončna žena, David Paulina (Jure) in Davorin Trampuž (napovedovalec) so se prav dobro odrezali. Kulise, glasbena in svetlobna oprema so močno prispevale k učinku. Igralci so bili deležni navdušene priznanja. Eni in drugi: deca, učiteljsvo in občinstvo so bili s to prireditvijo zelo zadovoljni.

Kako sadimo in negujemo šparglje

Plemenite šparglje gojimo zaradi obdelanih sočnih in okusnih pogankov, ki rastejo iz podzemnega dela stebelca. Špargelj je iskano blago na trgu, še posebno v industriji.

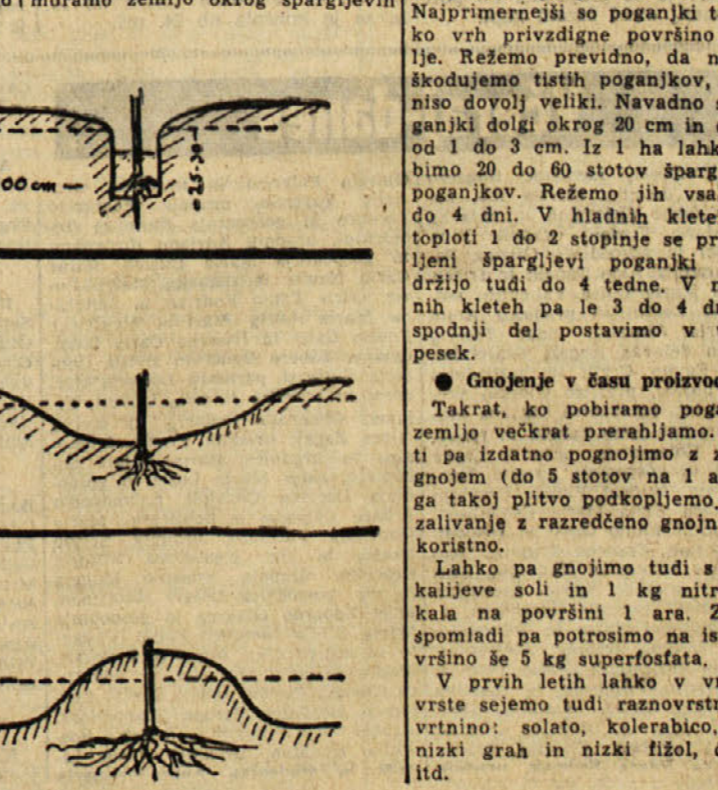
Špargeljev je več sort. Med temi se odlikuje erfurtski orjaški špargelj, ki daje debele in močne poganjke z zašiljenimi belimi glavicami.

Ta rastlina potrebuje tople in sončne lego. Najbolje uspeva na rahli in peščeni zemlji, ki ima dovolj apna in ilovice. Težka in zbita zemlja ni primerna za šparglje. Takšno zemljo moramo prej razrahljati s tem, da ji primesto pesek in kompost. Zemlja ne sme biti preveč vlažna.

● Priprava zemlje za šparglje

Zemljo v jeseni rigolamo najmanj 50 do 60 cm globoko. Takrat gnojimo z zrelim gnojem ali kompostom. Istosčasno potrosimo 6 kg kalijeve soli in 6 kg žlindre na 100 kv.m. Če apna primanjkuje v zemlji, tedaj potrosimo še 25 kg žneganega apna na to površino. Zgodaj spomladi izkopljemo 25 do 30 cm široke in tudi toliko globoke jarkke, ki naj bodo medsebojno oddaljeni 80 cm do 1 m. Na dno jarkov položimo debeli sloj zrelega gnoja, katerega pokrijemo s 5 cm debelim slojem komposta ali zelo dobre vrtnje zemlje.

Po sredini jarka s količki označimo, kje bomo sadili šparglje. Razdalja naj bo približno 50 do 60 cm. Količki morajo biti tako

KMETJE, VRNARJI
Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo trdko

FURLANI EDVARD
TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najbolj-ših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka ter razne sadike žveplo, modro galsko napolneno in angleško, umetna in organska gnojila ter vsakovrstno opremo in stroje vsake velikosti.

Ekskluzivni zastopnik za Tržaško, Gorško in Beneško Slovenijo: sve-tlovno znanih strojev za obdelovanje zemlje ter kosilnice «AGRIA»

Tržaški dnevnik

RESOLUCIJA IZVRŠNEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

Zvišanje tarif Javnih skladišč hud udarec celotnemu gospodarstvu

Zaskrbljenost kmetijske sekcije zbornice sprično nameravanih razlastitev zemljišč pri Sv. Ani

Ze v petek se je sestel izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice...

Sprejem v čast slovenske poslanke Marije Bernetič

Sinoči je tržaška federacija KPI priredila sprejem v počastitev Marije Bernetič...

oj in med njimi predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze...

Med sprejemom je navzoče najprej pozdravil odg. ur. glasila KPI...

Skoraj vse otroške vrtarice in štiri tržaške dame so se včeraj udeležile seminarja v Gregorčičevi dvorani...

hvala. Zaradi pomanjkanja prostora bomo obišnje poročali v prihodnjih številkih...

PRISTANIŠKI DELAVCI V OBRAMBO SVOJIH PRAVIC

Uspela stavka pristaniščnikov s protestno manifestacijo po mestu

V podporo pristaniščnikom so stavkali tudi delavci Javnih skladišč - Protest proti prihodu raket v tržaško pristanišče

Protestna povorka pristaniščnikov po mestu

36-urna stavka pristaniških delavcev je popolnoma uspela. Delavci so začeli stavkati v petek ob 21. uri...

Včeraj ob 10. uri so se pristaniški delavci zbrali na skupščini, kjer so jim sindikalni predstavniki obratili račun za elektriko...

PRED VOLTIVAMI ČLANOV UPRAVNEGA SVETA

Sestava kandidatne liste «Za obnovo Delavskih zadrug»

Na listi so znani zadrugarji in med njimi tudi dva Slovenca

Federacija zadrug in posojilnic je sestavila kandidatno listo za volitve upravnih svetnikov Delavskih zadrug...

seti 68 in Luciano Zeraushek iz UL. Flavija 5 našla na tih precej zajetno usnjeno črno ovčko...

Kandidatno listo «Za obnovo Delavskih zadrug» sestavljajo znani zadrugarji in ima izključno zadrugni značaj.

Danes sta se poročila Ivanika Rikter in Vlado Grgič. Monoporočnica želijo obilo sreče prijatelji in znanci.

Na Trgu Venezia: pri lekarju Mizzana vendarle ni lekarja. Odkrog 21. ure dala 24-letni mladenec Dario Gennari iz UL. Roš...

Prosvetno društvo «Slovan» Padriče čestita monoporočencema Vladimiru Grgiču in soprogi ob vstopu v novo življenje in jima želi mnogo sreče.

Postena najditelja aktovke z denarjem. Na Trgu Venezia: pri lekarju Mizzana vendarle ni lekarja.

Prosvetno društvo «Slovan» Padriče čestita monoporočencema Vladimiru Grgiču in soprogi ob vstopu v novo življenje in jima želi mnogo sreče.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Obsojeni štirje begunci zaradi kraje avta in koles

8 mesecev pogojno za napad na vratarja v združenstvu INPS pod Opčinami

Na kazenskem sodišču so včeraj sodili štiri jugoslovanske begunce in sicer 21-letnega Vladimirja Šostarja, 21-letnega Anteja Denona, 17-letnega Dragoljuba Molnarja in 18-letnega Zorana Daba...

v neki na pol porušeni hiši v Škednju in da se ni udeležil kraje avtomobila. Pozneje se je samo prijatelji ostalih trem.

Medtem pa je prometna policija iz Palazzola dello Stella telefonsko obvestila karabinjerje iz Škednja, da je v noči med 4. in 5. aprilom so se vozili štirje begunci.

Kazensko sodišče je včeraj po naglem postopku obsodilo na osem mesecev pogojno 31-letnega Romanca Bisanija iz UL. Cisternezone 83, ki je prednjih tork napadel vratarja v združenstvu INPS v UL. Boname, ker mu ni dovolil vstopa v urade komune. Teda je Bisani pri parat in ga treščil v zid.

Medtem pa so sindikalne organizacije sklenile, da napovedajo tudi stavko delavcev Javnih skladišč v podporo pristaniščnikom delavcem. Stavka se je začela včeraj ob 10. in se je končala ob 24. uri.

Obtoženci so včeraj povedali, da so hoteli z ukradenim avtom priti do Milana, odkoder so mislili pogniti Francijo. Molnar pa se je izgovarjal, da je v tisti noči spal v avtomobilu.

Medtem pa so sindikalne organizacije sklenile, da napovedajo tudi stavko delavcev Javnih skladišč v podporo pristaniščnikom delavcem. Stavka se je začela včeraj ob 10. in se je končala ob 24. uri.

Obtoženci so včeraj povedali, da so hoteli z ukradenim avtom priti do Milana, odkoder so mislili pogniti Francijo. Molnar pa se je izgovarjal, da je v tisti noči spal v avtomobilu.

SPOROČILO RAVNATELJSTVA «LUCKY SHOE COMPANY»

Okrog 1000 delavcev na cesto zaradi zapore tovarne čevljev

Delo bo ustavljeno 25. maja, v močno skrajnem obsegu pa naj bi se nadaljevalo 17. junija

Nova delavska zbornica CGIL sproči ravnateljstvo tovarne čevljev Lucky Shoe Company, ki ima svoje obrate v Starem pristanišču...

Na dermatološki oddelek pa so sprejeli 49-letnega delavca Giovannija Zappadorja iz UL. Giuliani 12, ki je v isti tovarni padel s 4 m visoke lestve...

Zasedanje zdravnikov za otroške bolezni. Včeraj se je začelo na sedežu tržaškega centra za rakasta obolenja zasedanje zdravnikov za otroške bolezni.

Včeraj je pri delovni mizi zadel kap 42-letnega uradnika Ricarda Zampierija iz UL. Franca 2/2. Nekaj po deseti uri je Zampierija, ki je bil ravnatelj tvrdke Torresella, ki ima sedež na Trgu Tommaso 4, medtem ko je pregledoval neke listine, prišla slabost...

Nezgodi na delu. V tovarni Atlas v Industrijskem pristanišču je prišlo včeraj do dveh nesreč. Najprej se je ponoči 31-letni električar Antonio Guerra iz Aquilina 9/4, ki je skupaj z delovnimi tovariši postavil na tečaj elektrika kabine težka vrata, so ta zdrsnila na vzvod in mu zlomila desni mezlec.

ROUSTVA, SMRTI IN POROKE. Dne 18. maja 1963 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 8 oseb. UMRLI SO: 53-letna Marija Petot vd. Sossi, 66-letna Giuseppina Petrinčič, 78-letna Anja Levi-Montezza vd. Fil, 59-letni Giovanni Canziani, 76-letna Elena Jurisovic, 94-letna Margherita Gerin vd. Lucchesi, 71-letna Maria Milos vd. Muraro, 3 leta stari Claudio Perini.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Občinska seja v Zgoniku. Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je med drugim obravnavala predlog za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora bomo prihodnje obišnje poročali.

Včeraj-danes

Editta Portuesi, mehanik Ruggero Vignali in delavka Maria Job, nazivkar Mirando Grisonich in delavka Anna Maria Furlan, uradnik Vincenzo Benci in gospodinja Gianna Piovacco, uradnik Aldo Tanic in frizerica Maria Luisa Valmarin, kotirica Vello Zocchi in uradnica Antonia Maria Albrecht, zidar Tiberio Mauri in delavka Angela Giacomini, pisarica Edgido Cralli in gospodinja Silvia Piovacco, praželec Giorgio Serchen in trg. pomočnica Luciana Milleschi, uradnik Aldo Tanic in frizerica Rita Colagrande, uradnik Leone Casaletti in gospodinja Angela Tamburini, univ. študent Vinicio Crevatini in uradnica Anna Maria Castellucci, strojni oficir Ennio Gessi in gospodinja Lorraine Frances Truman, student Dario Stabile in uradnica Brunna Bolz, uradnik Silvio Zaccagna in gospodinja Luciana Zaccagna, uradnik Giuliano Mosco in gospodinja Violetta Urdis, uradnik Alessandro Iovovic in gospodinja Eliana Petrina, uradnik Mario D'Ambrosio in snazilnica Bruno Bersamano, uradnik Gianfranco Iannini in uradnica Regina Majuri, skladatelj Claudio Bradac in delavka Nanna Salmaci, uradnik...

Caruzzi, uradnik Nerylo Stokel in ke-mičarka Eliana Picini.

NOCNA SLUŽBA LEKARN. Alia Redenzioni, trg. Garibaldi 5; Benussi, UL. Caviana 11; Alia Minerva, Trg S. Francesco 1; Ravasini, Trg Libertà 6; Al Galeno, UL. S. Ciriaco 36 (Sv. Ivan).

LEKARNE ODPRTI DANES. INAM Al Cammelio, Drevored XX. Settembre 43; Crevato, UL. Roma 15; Genua, UL. Bonomea 93 (Greta); dr. Gmeiner, UL. Giulia 14; Alia Maddalena, Istrska ulica 43; Predmestje, UL. T. Vecellio 24; Serravallo, UL. Caviana 1; Zanetti, Testa d'oro, UL. Mazzini 43.

LOTERIJA. BARI 1 23 18 75 39; CAGLIARI 81 42 29 98 35; FLORENCA 31 43 58 76 20; MILANO 88 75 21 77 15; NAPOLI 6 44 22 10 32; PALERMO 52 26 25 33 58; RIM 32 90 22 48 4; TURIN 81 42 21 82 13; BENETKE 1 90 60 6 84

ENALOTTO. 12 X 2 X 2 X 2 X 2. Knote: 12 točk: 1.916.000 hr.; 11 točk: 114.299 hr.; 10 točk: 10.100 hr.

Slovensko gledališče v Trstu

DANES 19. t. m. ob 20. uri na KONTOVELU

Josip Tavčar

V HONOLULU

V sredo, 22. t. m. ob 20.30 v Prosvetnem domu na OPCINAH

Josip Tavčar

V HONOLULU

Prepevado mladini pod 18. letom!

V četrtek, 23. t. m. ob 20. uri v prosvetni dvorani «A. Sirko» v KRIZU

Arthur Miller

SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA

Arhur Miller

Gledališča

SLOVENSKI KLUB vabi na predavanje «O SOLSTVU» V SLOVENIJO, ki ga bo imel prof. Boris Lipužič iz Ljubljane v Gregorčičevi dvorani v torek, dne 21. maja ob 20.15.

Vabljeni zlasti šolniki!

Gledališča

GLEDALISCE VERDI. V sredo ob 21. uri bo 7. koncert tržaškega filharmoničnega orkestra pod vodstvom dirigenta Arthura Gruemberga. Na programu so skladbe Richarda Wagnerja ob 150-letnici njegovega rojstva.

Pri bližnjem gledališču se nadaljuje prodaja vstopnic.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 19. t. m. ob 14. uri Technicolor Fanavision film:

«FUGA DA ZAHRAIN»

(Beg iz Zahraina) Igrajo: YUL BRINNER in SAL MINEO

V ponedeljek 20. t. m. ob 18. uri Cinemascope technicolor film:

«HITO HITO»

Mladini pod 16. letom vstop prepovedan

«TUTTO»

v Naselju S. Sergio

To je nova trgovina, ki jo podjetje Bazzanella iz UL. F. Venezian 5 pripravila in jo bo odprlo prihodnji teden v hišni št. 2179 Zulliana

Sodišče je obsodilo Šostarja na dve leti zapora in na plačilo 80.000 lir globe zaradi tatvine in na dva meseca pripora in 10.000 lir globe, ker je vozil avto brez voznikovega dovoljenja. Denona je bil obsojen na dve leti zapora in na plačilo 80.000 lir globe. Molnar je bil obsojen na štiri mesece in 90.000 lir globe. Molnarja so obsodili pogojno, zato so ga takoj izpustili.

Kazensko sodišče je včeraj po naglem postopku obsodilo na osem mesecev pogojno 31-letnega Romanca Bisanija iz UL. Cisternezone 83, ki je prednjih tork napadel vratarja v združenstvu INPS v UL. Boname, ker mu ni dovolil vstopa v urade komune. Teda je Bisani pri parat in ga treščil v zid. Zagovarjal se je moral zaradi žaljive javnega uslužbenca in povzročitve škod. Sodišče ga je oprostil obtožbe pijanosti zaradi pomanjkanja dokazov.

Letiški oddelek policije in podletni oddelek za promet in turistično službo so včeraj preselila iz UL. dell'Università 1 v palačo kvesture v UL. Teatro Romano. Telefonske številke omenjenih oddelkov ostanejo iste.

Solske prireditve. Osnovna šola Grópada Padriče prireditve, kataloge in hotelske rezervacije za

«8. EVROPSKO RAZSTAVO ORODNIH STROJEV», zahtevati pri UCIMU - Milano Corso Matteotti, 11 Tel. 700167 - 700353

Ljudska prosveta. P.d. aSI, Skampertice priredit 22. t. m. ob 20.30 v druženjskih prostorih predavanje «O Finisla» s predvajanjem diapozitivov. Predaval bo Mario Magajna. Vabljeni člani in prijatelji.

Danes, 19. maja ima OSMICO Petaros (Prentič) v Borštu št. 76. Toči pristno domače črno in belo vino. Vabljeni vsi, ki jim je mar za zdravno kapljico.

ZAHVALA. Pristrčno se zahvalujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tragični izgubi našega nepozabnega RADA SEDMAKA

Posebna zahvala mladini in prijateljem darovalcem venec in cvetja ter vsem onim, ki so ga spremili na prerani zadnji poti in tako postajali njegov spomin.

Zaljubljeni: NONA, STRICI in ostalo sorodstvo Sv. Križ, 19.5.1963.

Kino

Nazionale 14.30 «L'ape regina» Ugo Tognazzi, Marina Vlady, Prepevado mladini.

Technicolor 14.00 «L'uomo che sapeva troppe» Film Alfredo G. Hirsch, James Stewart, Doris Day, Technicolor.

Fenice 14.30 «Copacabana Palace» - Sylvia Koscina, Walter Chiari, Mylene Demongeot, Franco Fabrizi... Technicolor. Prepevado mladini.

Excelsior 14.00 «Landra» Njega pekoča ljubezen je pogubila 11 žensk. Charles Denner.

Grattacielo 14.30 «Tamburi lontani» Gary Cooper, Technicolor.

Supercinema 14.30 «Africa sexy» Eastmancolor. Prepevado mladini.

Alabarda 14.00 «Le 7 colgari di Assura» Technicolor. Howard Duff.

Filodrammatico 14.00 «Fedra» Melina Mercouri, Raf. Valone.

Aurora 15.00 «Sberocco investigatore sciocco».

Cristallo 15.00 «Come ingannare mio marito» Technicolor. Dean Martin, Lana Turner.

Capita 15.00 «La ragazza del bella del mondo» Technicolor. Doris Day, Garibaldi 15.00 «Saffo Venere di Lesbos» Technicolor. Kerwin Mathews, Tina Louise.

Maschio 14.30 «Duello infernale» Rod Cameron.

Impero 15.00 «La guerra del bottoni» Moderno 16.30 «Venere imperiale» Technicolor. Gina Lollobrigida, Stephen Boyd, Gabriele Ferzetti.

Astoria 14.30 «Dva izredna filma» v Technicolor. «La vendetta del mostro schettiero» «Blonda estiva».

Astra 15.00 «Il mio amore è scritto sul vento».

Vittorio Veneto 14.00 «La Parnigiana» Nino Manfredi, Catherine Spaak.

Abbazia 14.30 «El visone sulla pelle» Technicolor. Cary Grant, Doris Day.

Marconi 14.00 «La leggenda di Enea» Scopocolor. Steve Reeves, Carla Marlier.

Ideale 14.00 «Quel nostro impossibile amore» Saria Montali.

Skeken 14.00 «Euga da Zahraina» Technicolor. Yul Brynner, Sal Mineo.

ZLATARNA - URARNA

SPLENDENTE

nudi vse za BIRMO: ure najboljših znamk in zlatino.

Obiščite nas v UL. F. Filaj 3.

AUTOFORNITURE

CARLO LUPO Trst, Ulica C. Francoski 18 Rezervni deli za avto Fiat menjalniki, amortizerji, bati, ležaji, tesnilni obroči preobleke in preproge za avto

Mali oglasi

PRI YASH NAKUPIH obiščite trgovino «MAGLIABELLA» na Korza Garibaldi, 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas dobite veliko izbranih za ženske, moške in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Po sreženju postite v vašem jeziku. Pri nakupu dobite primerno darilo.

PLASTIKA ZA POKRIVANJE PODOV. Vislna 2 metra po 500 kv. kv. meter; termoplastični podi, ploščice «Silon», plastične preproge, zagotovljena namizje, brezplačni predračuni. Zanimajte se pri «ALFA» Trst, Trst Ospedale 6, tel. 95-919.

ZAMENJAN TRISOHNO stanovanje na Reki z enakim ali večjim v Koprni ali v bližini. Informacije na tel. 23045 na Reki, ali Trst 40462.

POZARNO UGODNA PRILOŽNOST! - Ostopimo veliko zalogo enolitričnih steklenic modrega črnega stekla za nalivanja peresa - na tisoče žepnih denarnic različenih barv in vrst - na tisoče nalivnih peres - v vse vrednosti približno 600.000 lir za vsi 600 lir, ali zamenjava z drugim blagom. Pišite na naslov: Tipografia-Carlieria BERNARDI, Trst, Via Mazzini 44.

UNIVERZITETNI STUDENT daje lekcije dijakom industrijskih in nižjih srednjih šol. Naslov na upravi lista.

UPOKOJENKA izobražena oseba, 1-šče solni ali sobico, opremljeno, zračno s 1. junijem. Pisane ponudbe: Carta d'identità N. 4114760, Ferno-posta centrale.

UPOKOJENI MOZ se želi seznaniti z vpludno in prijazno pospo v starosti od predstavi let dalje v srbno poroke. Predstavi let dalje v UL. Cicrone 3. 8 pri vratarju.

Dr. VRTOVEC JOŽE (jr.)

specialist za ustne in zobne bolezni asistent na zobodravniški univerzitetni kliniki v P. A. D. O. V. I. Trst, UL. Mercadente 1/1 vogal UL. Carducci - UL. Milano Telefon 68-349

Darovi in prispevki

V počastitev spomina Ivanke Lisjak daruje Danica Regent 1000 lir za športno združenje «BORA».

SOZALJE

Zveza komunistične mladine izraža iskreno sožalje tovarišu Pierluigi ob tragični smrti njegovega triletnega sinčka Klavdija.

Sožalje se pridružujeta Mladinska iniciativa in uredništvo Primorskega dnevnika.

DAL 4 AL 13 OTTOBRE 1963

8 ESPOSIZIONE EUROPEA DELLA MACCHINA UTENSILE MILANO

Informacije, kataloge in hotelske rezervacije za

«8. EVROPSKO RAZSTAVO ORODNIH STROJEV», zahtevati pri UCIMU - Milano Corso Matteotti, 11 Tel. 700167 - 700353

ZAHVALA

Pristrčno se zahvalujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tragični izgubi našega nepozabnega RADA SEDMAKA

Posebna zahvala mladini in prijateljem darovalcem venec in cvetja ter vsem onim, ki so ga spremili na prerani zadnji poti in tako postajali njegov spomin.

Zaljubljeni: NONA, STRICI in ostalo sorodstvo Sv. Križ, 19.5.1963.

VESTI IZ KOPRSKEGA OKRAJA
Koper je dobil nov moderen gasilski dom

Svečani otvoritvi je prisostvoval tudi poveljnik tržaških gasilcev inž. Casablanca - Razstava ob 100-letnici RK
V Kopru so večerjavo predali svojemu namenu enega najmodernejših novih gasilskih domov v Sloveniji.

URARNA - ZLATARNA
LAURENTI
Trst, Largo S. Santorio, 4
Tel. 723240
Bogata izbira ur in zlatnine za BIRME, POROKE in KRSTE
Poseben popust!

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes 19. t. m. z začetkom ob 16. uri tehnicolor film Warner Bros:
I NOMADI
(NOMADI)
Nad šest tisoč milj po avstralski zemlji so zasledovali sonce, da bi doživeli veliko dogodivščino
Igrajo: DEBORAH KERR - ROBERT MITCHUM - PETER USTINOV

Kino na Učelnah
predvaja danes 19. t. m. z začetkom ob 15. uri film:
ROCK HUDSON - BURL IVES - GENA ROWLANDS
LA STRADA A SPIRALE
(skon Geoffrey Keen)
V ponedeljek, 20. t. m. ob 18. uri ponovitev filma:
LA STRADA A SPIRALE (Cesta v zavojih)

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes 19. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni film:
REVAK
LO SCHIAVO DI CARTAGINE
(Revak, suženj Kartagine)
Igrajo: J. PALANCE, H. WILLIAMS in M. VITALE

KINO «BELVEDERE» NA OPČINAH
predvaja danes 19. t. m. ob 15. uri izredni barvni dokumentarni film:
«MONDO CANE»
(PASJI SVET)
Prepovedano mladini

KINO ROSANDRA BOLJUNEC
predvaja danes 19. t. m. ob 18. uri Cinemascope barvni film:
VULCANO (Figlio di Giove)
(Vulkan - Jupitrov sin)
Igrajo: LIANA ZAGRA, FURIO MENICONI, ROGER BROW, OMERO GARGANO, SALVATORE FUMARI, ANNIE GORASSINI

BRIVSKI IN DAMSKI SALON STANKO DEVETAK
NABREZINA (center)
priporočaj cenjeni klienti svoje usluge - moderne in negovane priročne, vodne in tržne - barvanje las s prvovrstnimi barvami in druge usluge.

«MARVIN»
lastnik A. TREVISAN
v UL. CARDUCCI šte. 27
VELIKA IZBIRA raznovrstne zlatnine in UR z največjim jamstvom - ZA BIRMANCE
OBISČITE NAS!! ZMERNE CENE OBISČITE NAS!!

Goriško-beneški dnevnik

PISMO SOVODENJCEV POKRAJINSKI UPRAVI

Odsek ceste Štandrež-Sovodnje je treba takoj popraviti in asfaltirati

Pokrajinska uprava je obljubila, da bo najela posebno posojilo za izvedbo tega dela
Z razvojem industrije tudi na področju sovođenjske občine in v prvi vrsti v Sovodnjah, imajo potrebne dobre ceste zveze z Gorico.

Urnik trgovin za vnebohod
Pokrajinska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da bo na praznik v četrtek 23. t. m. veljal za trgovine na Goriškem naslednji urnik:

Zaradi padca v bolnišnico
Včeraj ob 15.30 prišel v gorško civilno bolnišnico 48-letnega Ferrucija Spessota iz Gradi...

NE NAVADNA NEZGODA V TEKSTILNI TOVARNI V PODGORI
Pri zehanju si je delavka izpahnila čeljustno kost
Z «na stečaj» odprtimi usti so jo odpeljali v bolnišnico, kjer ji je zdravnik s strokovnim prijemom dal čeljust na mesto

Srnjaki na Kalvariji
Brevski lovci so nam že večkrat zatrevjali, da so srečali na svojih lovskih obhodih ob državni meji srnjake, ki so očividno izkoristili množični promet in prišli s hrbom na drugi strani.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

INTERPELACIJA PSI

Previsoke najemnine za prostor pred kavarnami
Občinski svetovalci PSI v Gorici, Zulfani, Vizintin in Sandin so poslali goriškemu županu interpelacijo, v kateri omenjajo proteste goriških kavarnarjev, baristov in gostilničarjev zaradi visoke najemnine prostora pred lokali, ki ga v poletnih mesecih izkoriščajo za postavitve mizic in stolov za goste.

Previsoke najemnine za prostor pred kavarnami
Občinski svetovalci PSI v Gorici, Zulfani, Vizintin in Sandin so poslali goriškemu županu interpelacijo, v kateri omenjajo proteste goriških kavarnarjev, baristov in gostilničarjev zaradi visoke najemnine prostora pred lokali, ki ga v poletnih mesecih izkoriščajo za postavitve mizic in stolov za goste.

NE SAMO KAKOVOST, POTREBNA JE TUDI REKLAMA
Vinske razstave v Brdih so bile predolgo zanemarjene
Na Formentinijevem dvorišču v Števerjanu bo razstava vin od 23. do 26. maja

Vinske razstave v Brdih so bile predolgo zanemarjene
Na Formentinijevem dvorišču v Števerjanu bo razstava vin od 23. do 26. maja
V četrtek, 23. maja bo goriška Pro Loco priredila v Števerjanu na Formentinijevem dvorišču vinski razstavo s pokušinjo vin, na kateri bo razstavilo svoj pridelek 14 kmetov iz Števerjana, z Oslavja in iz Pevme. Razstava bo trajala do nedelje 26. maja.

Potrjeni sklepi občine Doberdob
Pokrajinska upravna odbor pri goriški prefekturi je na svoji zadnji seji odobril dva sklepa občinske uprave v Doberdolu. S prvim se odloča plačilo za leto 1962 sluzi slovenske žele v Doberdolu Stanislavu Cingerju, z drugim pa občinski prispevek za nagrado koledarske dirke za pokal «Montes».

Švicarski strokovnjaki obiskali strokovno šolo
Beneški delavci se zelo pogosto zaposlujejo v Švici. Posebno kvalificirana sila je v tej državi zelo zaželena. Pred dnevi je obiskala čedasko strokovno šolo delegacija švicarskih strokovnjakov, ki si je ogledala strokovni pouk in znanje dijakov. Izbrala je tudi nekaj mladenčev, ki bodo prišli v poevst za leto 1963.

Srnjaki na Kalvariji
Brevski lovci so nam že večkrat zatrevjali, da so srečali na svojih lovskih obhodih ob državni meji srnjake, ki so očividno izkoristili množični promet in prišli s hrbom na drugi strani.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

Drugi kanal
18.00: Caterina Valente; 19.10: TV Pridružila stila v kupa slane; 20.00: «Rotocelčni in poltronas»; 20.15: Dnevnik; 21.15: «Peppino Girella»; 22.15: Sport.

SINDIKALNA KRONIKA

V kartonažni tovarni v Rupi kršijo določila sporazuma

Predlogi za ureditev spora v oddelku «fiocco»
Na pokrajinskem uradu za delo je bil danes sestanek z ravnateljsko kartonažno tovarno iz Rupe (Carteria di Gorizia), da bi proučili kršitve sporazuma, ki ga poudarja podpisano na uradu za delo, o plačevanju delavcev. Po prvi temeljiti proučitvi položaja v podjetju, sta se obe stranki sporazumeli, da bo ponovni sestanek prihodnji teden.

Problem krme v Štandrežu je še vedno pereč
Odkar se je začela prva košnja, se je omilila kriza krme, ki je povzročala toliko pravičnega živinorejca na Goriškem. Vendar pa za živinorejce v Štandrežu ostane ta problem še vedno aktualen. Delstvo je namreč, da nimajo travnikov, na katerih bi lahko pridelali dovolj krme za svojo živino. Pred leti so si pomagali s košnjo na italijški, odkar pa je vzel to košnjo v zakup podjetnik, ki ni domaćin, gre krma drugam, Štandrežci pa morajo kupovati seno drugod po visokih cenah. Letos sicer zapade namajna pogodba za košnjo na italijški, vendar imajo domaćini le malo upanja, da bi mogli pri priložnosti dražbi priti do košenine. Ker praviijo, da nimajo dovolj zveza.

Z avtom v drevo
Včeraj ob 16. uri so poklicali rešilni avtomobil Zeleneke križa v Gradiški, kjer se je 35-letni Bruno Siani iz Gradiške zalezel z avtom Fiat 1100 v drevo ob cesti ter se ranil. V bolnišnici v Gorici so zdravniki ugotovili, da si je pretresel možgane, da je krivavež iz uses in so ga zato pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 20 dneh.

Kino v Gorici
VERDI. 14.30: «Cocktail per un cadavere»; J. Steward, Crombelli ameriški barvni film v režiji A. Hitchcocka. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

Kino v Nozi Gorici
«SOCA» Nova Gorica. 19. maja: mehiški barvni film «Jaz pustolovec» 21. in 22. maja: angleški film «Ti-grov zaliva». «SYOBODA» Šempeter. 19. maja: ameriški barvni film «Enooki Jacks». 21. in 22. maja: angleški barvni film «Pekleni klub».

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

Kino v Nozi Gorici
«SOCA» Nova Gorica. 19. maja: mehiški barvni film «Jaz pustolovec» 21. in 22. maja: angleški film «Ti-grov zaliva». «SYOBODA» Šempeter. 19. maja: ameriški barvni film «Enooki Jacks». 21. in 22. maja: angleški barvni film «Pekleni klub».

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

Kino v Nozi Gorici
«SOCA» Nova Gorica. 19. maja: mehiški barvni film «Jaz pustolovec» 21. in 22. maja: angleški film «Ti-grov zaliva». «SYOBODA» Šempeter. 19. maja: ameriški barvni film «Enooki Jacks». 21. in 22. maja: angleški barvni film «Pekleni klub».

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

Kino v Nozi Gorici
«SOCA» Nova Gorica. 19. maja: mehiški barvni film «Jaz pustolovec» 21. in 22. maja: angleški film «Ti-grov zaliva». «SYOBODA» Šempeter. 19. maja: ameriški barvni film «Enooki Jacks». 21. in 22. maja: angleški barvni film «Pekleni klub».

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

Kino v Nozi Gorici
«SOCA» Nova Gorica. 19. maja: mehiški barvni film «Jaz pustolovec» 21. in 22. maja: angleški film «Ti-grov zaliva». «SYOBODA» Šempeter. 19. maja: ameriški barvni film «Enooki Jacks». 21. in 22. maja: angleški barvni film «Pekleni klub».

Kino v Ronkah
RIO. «La strada a spirale», Rock Hudson in Burl Ives. EXCELSIOR. «Sessantatré», Efrem Zimbalist. Barvni film.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ZA IGRALCE OKOLIŠKIH VASI

Namiznoteniški turnir za «KRAŠKI POKAL»

Sportno združenje Bor priredi namiznoteniški turnir za «Kraški pokal». Za tekmovalce se lahko prijavi prosvetna društva, krožki in v ta namen ustanovljene skupine, ki nastopajo pod imenom vasi.

K turnirju bodo pripuščeni izključno igralci iz okoliških vasi, ki niso vključeni v namiznoteniški odsek Bora. Prijavitelji bodo razdeljeni v dve kategoriji:

- mladinci (rojeni po 1. juliju 1945)
- člani

Tekmovalo se bo po izločilnem sistemu. Zmagovalec vsake skupine se bo uvrstil v nadaljnji del turnirja.

Četkovanje: za vsako odigrano tekmo (tudi v primeru zmage s forfait) bo igralec dobil 1 točko. Zmagovalec finalne skupine bo dobil še naknadno točko.

«Kraški pokal» bo izročeno v prehodno last skupini, ki si bo nabrala največ točk. Skupina (društvo ali krožek), ki bo trikrat osvojila pokal, ga bo dobila v trajno last.

Turnir se bo začel v četrtek 23. t.m.

Vpisovanje v ponedeljek, 20. t. m. od 17. do 19. in od 21. do 22. ure NA SEDEŽU SPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR — Ulica del Montecchi št. 6-III. nadstropje.

Kraje in urnik tekmovalstva bomo objavili kasneje.

SVETOVNO PRVENSTVO V KOŠARKI

Zelo šibek odpor Italijanov v tekmi z Brazilijo

Jugoslavija in Brazilija na prvem mestu začasne lestvice

RIO DE JANEIRO, 18. — Italijani so drago plačali med začetek srečanja z Brazilijo. Igralci, tudi najboljši, se nikakor niso znašli v ritmu, ki so ga dikirali svetovni prvaki, ki so pokazali jasno premoč. Že v začetku so pustili Italijane za celih 10 točk za seboj. Ta razlika se je kasneje, kljub odporu Gattija, Vittorija in Gavagnina, povečala dokler ni dosegla višek 31 točk. Italijani so ostro odgovorili in zmanjšali prednost domačinov, a vseeno jih je ob koncu ločila od Brazilcev razlika 19 točk. Domačini so posebno z njihovo obrambo na čono popolnoma zmedli Italijane in ko so spoznali, da jim tekmeči ne morejo do živca, so proti koncu zamenjali vse najboljše elemente z rezervnimi igralci.

Jugoslavija je po presenetljivem uspehu nad ZDA zabeležila svoj drugo zmago v tej finalni fazi svetovnega prvenstva v košarki. Jugoslovani so že drugič premagali Portoričane: tokrat še z večjo razliko kot v izločilni tekmi.

Ameriška reprezentanca je prav tako prišla z lahko do zmagi nad Francijo, ki ji je samo v prvem polčasu nudila silovit odpor. Izidi drugega dne tekmovalcev v finalni skupini so naslednji:

Jugoslavija-Portoriko 73:57 (34:32)
ZDA-Francija 81:61 (36:35)
Brazilija-Italija 81:62 (40:24)

LESTVICA

- Jugoslavija in Brazilija 4 točke
- ZDA 3
- SZ, Portoriko, Francija 2
7. Italija
- Italija in Sovjetska zveza sta odigrali samo eno tekmo.

TOLAZILNI TURNIR

- Urugvaj-Japonska 79:63 (42:30)
Mehika-Peru 72:57 (34:27)

LESTVICA

- Mehika in Peru 3 točke
- Urugvaj in Argentina 2
- Kanada in Japonska 1

BOKS

MANILA, 18. — Z zmago nad Filipincem Johnnyjem Jamitom je Brazilec Eder Jofe ohranil naslov svetovnega prvaka petelinje kategorije.

IZ KOPRSKEGA OKRAJA

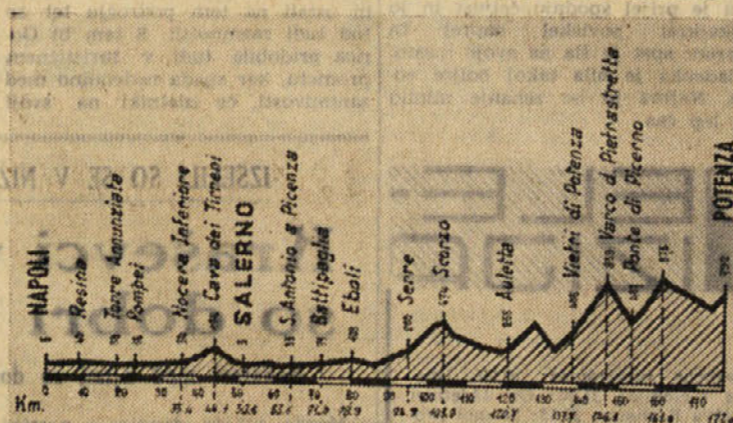
Portoroški in piranski podvodni ribiči so sklenili na občnem zboru, da bodo odslej delovali kot odsek v sklopu republiškega društva. V svoje vrste ne bodo vključili samo podvodne ribiše, ampak tudi vse sorodne dejavnosti na področju kopske obale. Društvo bo pomagalo tudi pri razvoju turizma v teh krajih in pri raznih podvodnih delih.

Odbojka danes

Prvenstvo C lige v GORICI

- Ob 10. uri Gasilci (Go) - BOR (TS)
- Promocijsko prvenstvo v TRSTU (na igrišču CRDA)
- Ob 9.30 uri L. Nazionale - BOR B
- Ob 10.10 uri BOR B - CRDA v GORICI
- Ob 9. uri Olimpija - Dom
- Ob 10. uri Dom - Audax

DANES ZA PRVO ROZA MAJICO

120 kolesarjev z barvami 12 klubov bo danes točno ob 12. uri startalo iz Neaplja in se podalo na 177 km dolgo pot do Potenze, kjer bo prišlo do borbe za osvojitve prve roza majice. Kolesarji se ne bodo smeli predati lenobni, ker so posebno tuji pripravljivi, da si naberejo čim več nagrad. Začel se bo torej križev pot, ki se bo končal po dolgem naporu 9. junija v Milanu. In med tem samo en dan oddiha.

TRIESTINA DANES PROTI LECCU

Szoke na desnem krilu tržaške enajstorice

V napadu tudi Secchi, Orlando, Santelli in Trevisan

NOGOMET DANES

ALIGA

- BOLOGNA-MANTOVA Adami
- FIORENTINA-LANEROSSI Rancher
- INTER-MODENA Francesconi
- ROMA-ATALANTA Cirone
- SAMPDORIA-PALERMO Rovessi
- SPAL-GENOVA Campanati
- TORINO-NAPOLI Lo Bello
- VENEZIA-JUVENTUS Gambarotta

BLIGA

- ALESSANDRIA-BARI De Marchi
- BRESCIA-SAMBENEDETTESI Vazanani
- CAGLIARI-LAZIO Angelini
- CATANZARO-UDINESE Orlando
- COMO-MESSINA Sbardella
- FOGGIA-PARMA Ferrari
- LECCO-TRIESTINA Di Tonno
- PADOVA-VERONA Rigato
- PRO PATRIA-LUCCHESI Marengo
- S. MONZA-COSENZA Cadel

EN DAN IVANA DENISOVIČA

Ni rekel. «In prejel ste, kajti tako bi meril na to, da je stal v vrsti in da ima zdaj pravico do dela. Tudi brez tega je vedel, da jo ima. Vendar ni postal šaka ni po osmih letih prisilnega dela — in čim dalje je trajalo, tem krepkejši je postajal.

Pa vendar z očmi ni mogel ukazovati. Njegove oči, jastrebje oči taboriščnika, so preletele prek Cezarjeve pošiljke, razpostavljene na ležišču in omari, in čeprav so bili zavrti nedotaknjeni v papirju, in marsikatero vrečko zaprte, je Suhov z naglim pogledom in vonjem, ki je to potrjeval, nehote ugotovil, da je Cezar prejel klobaso, konzervirano mleko, debelo prekajeno ribo, slanino, prijetno dišeč prepečenec in kolače drugega vonja, sladkor v kockah — kakšna dva kilograma, in — tako kaže — maslo pa cigarete, tobak za pipo in — to še ni bilo vse.

Vse to je ugotovil v kratkem času pa dejal: «Vas kruh, Cezar Markovič.» Cezar pa, zmeden in zabuhel, ves omotičen (vsakdo, ki prejme paket s hrano, postane takšen), je odmahnil z roko pred kruhom: «Obrzi ga, Ivan Denisovič!» Juhiča in dve sto gramov kruha — to je bila cela večerja in, kajpada, ves delež Suhova pri paketu, ki je bila doobil Cezar.

In Suhov v tem trenutku — ko da bi odrezal — ni ničesar več pričakoval od dobrot, ki jih je razpostavil Cezar. Nič ni slabšega, kot če pustiš žlečodu prosto voljo, pa se to — zaman.

Tu je kruh: štiristo pa dvesto, v slamnjači pa tudi ne manj kot dvesto gramov. In — dovolj! Dvesto bo pojedel zdaj, jutri zjutraj snedel petsto petdeset, štiristo jih bo odnesel na delo — to je življenje! Tisto v slamnjači pa naj ostane. Dobro je, da ga je Suhov uspešno zaščitil — kar takole, iz omarice, so ga v petinsedemdeseti brigadi nekemu ukradli — naj se pritoži če se more!

Nekateri mislijo takole: tisti ki prejema pakete, je polna vreča, pri njem jemljijo! In če pomisliš — mu je takole: kar je dobil, je tudi odšlo. Zgodi se, da pred delitvijo paketa tudi tisti, ki jih prejema, poskušajo prislužit kakšno odvečno žilico kaše. In prosjajo za dimček iz cigarete. Nadzorniku, brigadirju, tistemu, ki izdaja pakete — človek ne more odreči! Naslednji lahko tvoj paket tako skrije, da ga deset dni ne bo na seznamu. In tudi skladiščniku ki varuje vse pakete in h kateremu bo Cezar jutri zjutraj pred odhodom na delo odnesel svojega v vreči (zaradi ne pridipravov in preiskave, pa tudi poveljstvo je tako ukazalo), kajti če tega skladiščnika ne podkupiš pošteno, ti bo počasi pobral drobtinico za drobtinico in tako še več odnesel. Ves dan sedi tamkaj, podgana, zaprt s tujo hrano, pa ga nadzira, če moreš! In za usluge, kakor zdajle Suhovu! In tistemu v kopalnici, da ti porine pošteno čisto perilo — sem in tja, vsem moraš dati! In brivcu, ki te brije s papirčkom (to pomeni, da briše britvico v papir, ne pa ob tvoje golo koleno) — ne dosti, toda treba mu je dati tri ali štiri cigarete. In v poveljstvu, da bi pazili na pisma, da bi se ne izgubila? In če hočeš prahriniti kak dan in polezavati v taborišču — moraš odnesti tudi doktorju! In sosedu, ki se s teboj hrani iz iste omarice — kakor kapetan in Cezar, kako bi mu ne dal? Kajti takšen sosed ti šteje vsak grizljaj, in četudi

Najtanjša ura, ki obstaja - milimetrska - KOPER modern gasista

SUPER ŠVICARSKÉ MARKE

DARWIL

SUPER THIN LUIS D'OR

TURIZEM

BLED vabi

Hoteli ob jezeru, obnovljeni blejski grad z restavracijo, festivali, dnevna glasba in ples, pravilne izletniške točke in druga razvedrila ter čolnarjenje po jezeru

HOTEL «JELOVICA» - BLED - TEL. 316

GRAND HOTEL TOPLICE

BLED Telef. 222, 223, 224 odprto celo leto, lastno kopalnišče s čolni, termalno kopalnišče. Pred in po sezoni znižane cene

PARK HOTEL - BLED

Telef. 284, 338 - 200 ležišče, restavracija, kavarna, nočni bar, plesna dvorana «Kazino» - Penzion za mladinske grupe a 1810 dinarjev skozi celo sezono.

Hotel «KRIM» - Bled

Telef. 415 in 419 - Se tako za ntevnim gostom postrežemo z domačimi in tujimi jedmi - Izbor pristnih vin - Udobno opremljene sobe.

HOTEL «SLON»

LJUBLJANA Titova 10, tel. 20644, 20645 (Jugoslavija)

Opazujemo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postrežete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domačih specialitet po zelo pristnih cenah.

HOTEL PALACE ZAGREB

Hotel vam nudi 177 modernih ležišč. V moderen urejeni hotelski restavraciji vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncerti v kavarni. V nočnem BARU se lahko vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artističnem programu. Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telefon 30-641-44.

KERŽE

TRST - Tel. 55-019

Trg S. Giovanni št. 1

- PORCELAN
- KRISTAL
- PRIBOR
- LESTENCI NAVADNI in KLASICNI
- HLADILNIKI
- ELEKTRICNI GOSPODINJSKI STROJI
- STEDILNIKI
- VSE ZA DOM

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdružje z modernimi tovornimi potniškimi ladjami

redno prougo Jadran-Južna Amerika - via Zahodna Afrika (Rijeka Split, Napoli, Genova, Marselle, Casablanca, Dakar, Conakry, Taka-radi, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires) redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonijo, ZDA - Zahodna obala sredozemske luke)

TER NUDI

ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovnost Piran, Zupaničeva ulica 24, in na naše agente po vsem svetu. Telegrami: Plovba Piran. Telefoni: 035-22, 035-23. Telefoni: 72-170 do 72-177

HOTEL PALACE PORTOROŽ

Hotel TRIGLAV KOPER

Telef. 16 - Prvorazredna restavracija, udobne sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar s programom. - Pripotočimo svoje goste. - Gostimo z olimpijskim bazenom in restavracijo «Rifana», s specialitetami, postavljenimi v rečnih raki

HOTEL «ADRIA» ANKARAN

Telefon 741-12

nudi gostom v sodobno preurejenih prostorih prvovrstno hranje in izbrane pijače - Spoštovanim gostom priporočamo tudi restavracijo «LAZARET»

OBISCI TE NAJLEPŠE PODZEMSKO ČUDO NA SVETU

POSTOJNSKO JAMO

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16 in 18. uri. Izredni obiski po dogovoru z upravo

«AVTOPROMET» - Gorica

nudi potnikom in turistom prijeten in hiter prevoz z avtobusi od vnočja Triglava do Jadrana ter vrši tudi vse vrste tovornih služnosti.

«TAP» TURISTIČNA AGENCIJA PRIMORSKE

poslovnega združenja gostinskih in turističnih podjetij okraja Koper, priporočila svoje agente daje in menedžerice v Kopru, Sežani, Kozini, Skočjahu, Hrvatinih, Izoli, Portorožu, Piranu in hoteli na Primorskem

HOTEL «VIPAVA» V VIPAVI SE PRIPOROČA

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 - GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

R.E.D.A.T.A. Trst, Ul. F. Severo št. 5 b - Tel. 31893

nudi priznane akumulatorje (baterije) S.A.F.A. in vse elektroavto predmete in nadomestne dele

Novi lastnik LISJAK (LISJANI) se vtujno priporoča

Hotel Central Portorož

tel. 6138

s svojo edinstveno lego ob morju nudi prijetno letovanje. Prvorazredna kuhinja, istrske specialitete. Dnevno godba in ples.